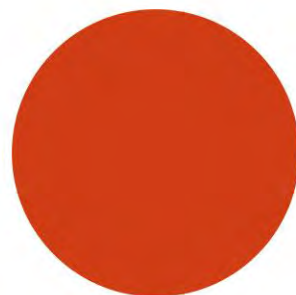
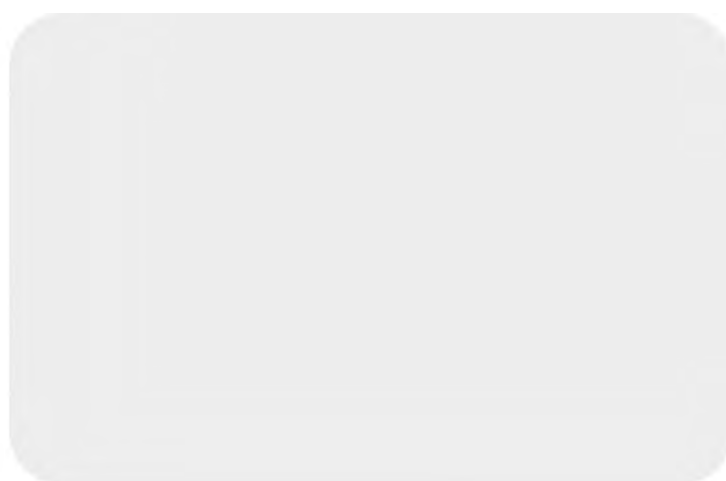

Årsrapport 2016

Innhold

Innhold	3
1. Leders beretning.....	5
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	7
2.1 Om organisasjonen	7
2.2. Årlig disponibel bevilgning og antall årsverk for de fire siste år	7
3. Årets aktiviteter og resultater	8
3.1 Mål 1: En helhetlig og effektiv kompetansepolitikk	8
3.1.1 Prioritert område 1: Nasjonal strategi for kompetansepolitikken	11
3.1.2 Prioritert område 2: Oppfølging av tiltak i stortingsmelding om livslang læring og utenforskap, som legges frem våren 2016	11
3.1.3 Prioritert område 3: Kunnskapsgrunnlaget innenfor de temaene som strategien og stortingsmeldingen peker ut som sentrale.	12
3.2 Mål 2: Utvikling og bedre bruk av voksnes kompetanse	12
3.2.1 Prioritert område 4: Utvikling av kartleggingsverktøy for grunnleggende ferdigheter	13
3.2.2 Prioritert område 5: Etter- og videreutdanningstilbudet for lærere som underviser voksne	14
3.2.3 Prioritert område 6: Utvikling og formidling av tilpassede metoder for voksnes læring i samarbeid med aktuelle fagmiljøer	15
3.3 Mål 3: Styrking av karriereveiledningstjenestene	17
3.3.1. Prioritert område 7: Likeverdige karriereveiledningstilbud i hele landet....	17
3.4 Mål 4: Forvaltning og utvikling av tilskuddsordninger	19
3.4.1 Prioritert område 8: Videreutvikling av Program for basiskompetanse i arbeidslivet og Program for basiskompetanse i frivilligheten, med vekt på måloppnåelse.....	19
3.4.2 Prioritert område 9: Videreutvikling av tilskuddsordningen for studieforbund.	20
3.5 Samordnet innsats ved økt antall flyktninger	21
3.5.1 Tiltak for å møte økt innvandring	21
4. Hovedmål: Innvandrere og barna deres skal få bruke ressursene sine og bidra til fellesskapet	23
4.1 Delmål: Rask overgang til arbeid eller utdanning for nyankomne innvandrere	24
4.1.1 Styringsparameter 1: Andel deltakere som består prøve i samfunnskunnskap	24
4.1.2 Styringsparameter 2: Andel deltakere med rett og plikt som oppnår A2 eller høyere på norskprøve	25
4.1.3 Styringsparameter 3: Kjennskap til og etterspørsel etter prøvene i norsk og samfunnskunnskap	26
4.1.4 Styringsparameter 4: Antall lærere og ledere som deltar i etter- og videreutdanningstilbud per år og deres tilfredshet med tilbudet	26
4.1.5 Styringsparameter 5: Andel lærere med formell kompetanse i relevante fag.....	26
4.1.6 Styringsparameter 6: Kommunenes planlegging og gjennomføring av opplæring i 50 timer samfunnskunnskap.....	27
4.1.7 Tiltak for å heve kompetansen blant lærere i norskopplæring for voksne innvandrere	27
5. Styring og kontroll i virksomheten.....	28
5.1 Økonomiforvaltning.....	28

5.2	Risikovurdering	28
5.3	Samfunnssikkerhet og beredskap	28
5.3.1	Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen	28
5.4	Likestilling/diskriminering	29
5.5	HMS/arbeidsmiljø	30
5.6	Forvaltning av egne eiendeler	30
5.7	Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i Vox	31
5.8	Lærlinger	31
5.9	Brukerorientering	32
6.	Framtidsutsikter	33
7.	Årsregnskap	35
7.1	Ledelseskommmentar	35
7.2	Prinsippnote	36
7.2.1	Bevilgningsrapporteringen	36
7.2.2	Artskontorrapporteringen	37
7.3	Årsregnskap 2016	37
8.	Rapporter publisert i 2016	38
9.	Foredrag og innlegg	38
10.	Arrangementer/kurs	41

1. Leders beretning

Hovedmålet for Vox er å bidra i arbeidet med å utvikle kompetansepolitikken. Denne årsrapporten er vår vurdering av hvordan vi i 2016 har lyktes med dette og med å nå de øvrige målene gitt av Kunnskapsdepartementet (KD) i tildelingsbrevet og Justis- og beredskapsdepartementet (JD) i oppdragsbrevet. 2016 har vært et arbeidsintensivt år. Etervirkningene av svært høye ankomster av flyktninger høsten 2015 og en tiltagende krevende situasjon i arbeidsmarkedet, ga nye oppdrag og betydelig økt arbeidsmengde for Vox.

Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk skiftet navn til Kompetanse Norge og markerte dette i forbindelse med 15-årsdagen siden etableringen. Gjennom årene **er Vox' mandat** betydelig utvidet. Fra etableringen i 2001 har virksomheten gått fra å være et utviklingssenter som legger til rette for samarbeid mellom aktører i voksenopplæringen, til å ha en iverksettende rolle med betydelig forvaltning av tilskudd, løpende iverksetting av vedtatt politikk, i tillegg til rollen som policy-utvikler.

Vårt nye navn peker tydelig på vårt nasjonale samfunnsoppdrag; å bidra til økt deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. Navnet bidrar samtidig til å understreke og markere den store omstillingen som skjer i norsk arbeidsliv - og behovet for en bred satsing på en mer aktiv kompetansepolitikk

Høye ambisjoner om å inkludere flest mulig i arbeidslivet, gir føringer og økte forventninger til leveranser fra Vox. Det er vår vurdering at den politiske situasjonen, ikke minst preget av pågående omstillinger og en forsterket integreringsdebatt, har skapt rom for en bredere kompetansepolitikk og større vektlegging av behovet for tverretattlig og samordnet innsats. Samarbeidet mellom etater innenfor KDs sektor og kompetansepolitikkenes samarbeidsflater er betydelig styrket i 2016. Kompetansepolitikken er det siste året satt på agendaen gjennom blant annet Meld.St.16 (2015-16) *Fra utenforskap til ny sjanse*, NOU 2016: 7 *Norge i omstilling – karriereveiledning for individ og samfunn* og, ikke minst, *Nasjonal kompetansepolitisk strategi 2017-21*. Både meldingen og utredningene peker på at kompetansepolitikken utvikles på tvers av flere politikkområder, i hovedsak mellom utdanningspolitikk, arbeidsmarkedspolitikk, næringspolitikk, regionalpolitikk og integreringspolitikk. Måloppnåelsen er derfor avhengig av langt flere virkemidler enn de man rår over innenfor utdanningspolitikken.

I 2016 er omstilling og integrering blitt en stadig større del av den offentlige debatten. Det har blitt enda tydeligere at et arbeidsliv i raskere og raskere endring krever mer kompetansepåfyll og bedre bruk av den kompetansen vi har.

Vox har vært sekretariat og pådriver for arbeidet med Nasjonal kompetansepolitisk strategi siden oppstarten i november 2015, da den første av seks temakonferanser ble arrangert. Strategien som nylig er signert av partene i arbeidslivet og statsministeren, er et virkemiddel til å få samlet innsatsen. Vox vil sikre både fortsatt omforent retning for det kompetansepolitiske arbeidet i årene fremover og bidra til å presse på for utviklingen av kompetansepolitikken. Strategiens tre hovedsatsingsområder har til felles at samordningen mellom de aller fleste innsatsområdene er lagt til Vox.

Partssamarbeidets betydning for en tydelig og sterk kompetansepolitikk og forståelsen for arbeidslivets betydning for både å identifisere framtidig kompetansebehov, arbeidslivets rolle med opplæring og som den viktigste læringsarena for voksne, er stadig viktigere. Vox har fått et langt tettere dialog og forhold til arbeidslivets parter.

Lærevilkårsmonitoren 2015 ble publisert av Statistisk Sentralbyrå, på oppdrag fra Vox i 2016. Resultatene bekrefter de samme tendensene som tidligere: Voksne med høy utdanning deltar mest i læring. Dette gjelder både formell utdanning og ikke-formell opplæring. Funnene er som tidligere, men konsekvensene av dem er enda mer alvorlige i et arbeidsliv hvor de som ikke har utdanning i stadig mindre grad vil få tilgang til arbeidslivet.

Innsatsen for å motivere til kvalifisering blir viktigere, og det er Vox' vurdering at behovene for veiledning for å ta gode fremtidsrettede valg er blitt enda viktigere med de raske endringene i arbeidslivet.

Vox har på oppdrag fra JD utarbeidet innhold og presentasjoner til bruk i opplæringen i 50 timer «Norsk kultur og norske verdier» for asylsøkere. Innholdsbeskrivelsen ble utarbeidet i samarbeid med UDI og IMDi og er fortløpende klarert med JD.

Statsborgerprøven ble lansert 1. januar 2017. I løpet av 2017 vil vi få informasjon om hvor mange som tar prøven og hvordan den fungerer.

Etter eget initiativ fikk Vox i begynnelsen av året i oppdrag å utvikle en elektronisk løsning for selvregistrering av kompetanse for asylsøkere og å utrede hvordan asylsøkere i mottak kan få karriereveiledning etter gjennomført kompetansekartlegging. Løsningen er nå implementert på ett statlig mottak samt alle fem integreringsmottak.

Vox har samarbeidet svært godt med UDI og IMDi om gjennomføringen, selv om etatenes primære oppgaver og prioriteringer i enkelte tilfeller har medført at vi har hatt ulike vurderinger av hva som er de beste løsningene. Mot slutten av året avgjorde departementene at IMDi skal ta over ansvaret for kompetansekartleggingen når den skal implementeres for hele målgruppen 1. juli 2017. Vox vil videreføre sitt engasjement knyttet til å sikre at kompetansekartleggingen gjøres tidlig etter ankomst og holder god kvalitet.

I Sundvollen-erklæringen slår regjeringen fast at den vil sikre alle voksne mulighet til å kartlegge sine grunnleggende ferdigheter. I 2016 fikk Vox oppdrag med å utvikle et slikt kartleggingsverktøy, samt et nettbasert opplæringstilbud i grunnleggende ferdigheter. Vi fikk også oppdrag med å utvikle en modulstrukturert forberedende voksenopplæring på grunnskolenivå. Vi har valgt å samle oppdragene i ett prosjekt *Kompetanseløftet*, med formål å fremme raskere og bedre opplæring av voksne under videregående skoles nivå.

Arbeidslivet blir en stadig viktigere læringsarena. I 2016 var det rekordsøkning om støtte til opplæringstiltak på jobben. Økt synlighet og utvidelse til også å omfatte norskopplæring kan forklare økningen. Basiskompetanse i arbeidslivet (BKA) og Basiskompetanse i frivilligheten (BKF) skiftet i 2016 navn til Kompetansepluss arbeid og Kompetansepluss frivillighet. Mange voksne med svake grunnleggende ferdigheter vil ikke oppsøke opplæringstilbud selv, uten å bli motivert eller oppfordret til det. Tydelig kommunikasjon vil bidra til bedre kjennskap og forståelse, og økt utbredelse av dagens og fremtidens kompetansepolitiske virkemidler.

Som et resultat av det gode samarbeidet med andre aktører på kompetansepolitikens område og egen målrettet innsats er det vår vurdering at Vox har oppfylt kravene som er stilt i tildelingsbrev og oppdragsbrev for 2016.

Oslo, 27. mars 2017

Gina Lund, direktør

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 Om organisasjonen

Vox er en etat underlagt Kunnskapsdepartementet. Vi får også oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet. Det nasjonale oppdraget vårt er å bidra til økt deltakelse i arbeids- og samfunnsliv.

Vox skal løfte og synliggjøre kompetansepoltikkens betydning for Norges utvikling. Kompetansepoltikken utvikles på tvers av flere politikkområder, i hovedsak mellom utdannings-, arbeidsmarkeds-, nærings- og integreringspolitikk.

Vox samarbeider med partene i arbeidslivet, flere departementer og direktorater, regionale og kommunale aktører, frivilligheten og opplærings- og utdanningsinstitusjoner.

Vox byttet navn til Kompetanse Norge 1.1.17.

Hovedtyngden av medarbeiderne holder til i lokaler i Oslo, mens noen medarbeidere har sin arbeidsplass i Bergen.

2.2. Årlig disponibel bevilgning og antall årsverk for de fire siste år

Bevilgning	2013	2014	2015	2016
Post 01 - 29	179 515	141 923	142 232	167 597
Post 60 - 76	468 371	484 880	599 890	658 371
Årsverk	86,0	93,2	92,7	96,44

3. Årets aktiviteter og resultater

3.1 Mål 1: En helhetlig og effektiv kompetansepolitikk

Kompetansepolitikken er det siste året satt på agendaen gjennom blant annet Meld. St. 16 (2015-16) Fra utenforskap til ny sjanse og NOU 2016: 7 Norge i omstilling – karriereveiledning for individ og samfunn, og tidligere «OECD Skills Strategy Diagnostic Report». I disse pekes det på at kompetansepolitikken utvikles på tvers av flere politikkområder, i hovedsak mellom utdanningspolitikk, arbeidsmarkedspolitik, næringspolitikk, regionalpolitikk og integreringspolitikk. Nasjonal kompetansepolitisk strategi lanseres i 2017, og gir en felles retning for det kompetansepolitiske arbeidet i årene framover. Strategien definerer tre hovedsatsingsområder, og samordningen av virkemidlene knyttet til disse områdene har til felles at de fleste tiltakene ligger til Vox. Også flere av de sentrale satsingene etter Meld. St. 16, er lagt til oss. Vox har forsterket relasjonene til partene i arbeidslivet. Samarbeidet med frivillig sektor er også tett og har over år ført til at opplæringstilbudet suppleres med tilbud om opplæring fra et bredt og mangfoldig organisasjonsliv. Gjennom samarbeid med regionale kompetansepolitiske aktører som fylkeskommuner, kommuner og Nav bidrar vi til en koordinert virkemiddelbruk.

Innspill til kompetansepolitikken

Vox er sekretariat for Kunnskapsdepartementet (KD) i arbeidet med utvikling av Nasjonal kompetansepolitisk strategi. Se nærmere under Prioritert område 1.

Synlighet

Vox har jobbet offensivt og planmessig for å øke oppmerksomheten rundt virksomheten og kompetansepolitikken.

I Prop. 1 S (2016-2017) ble Vox tildelt nytt navn, Kompetanse Norge, gjeldende fra 1.1.2017.

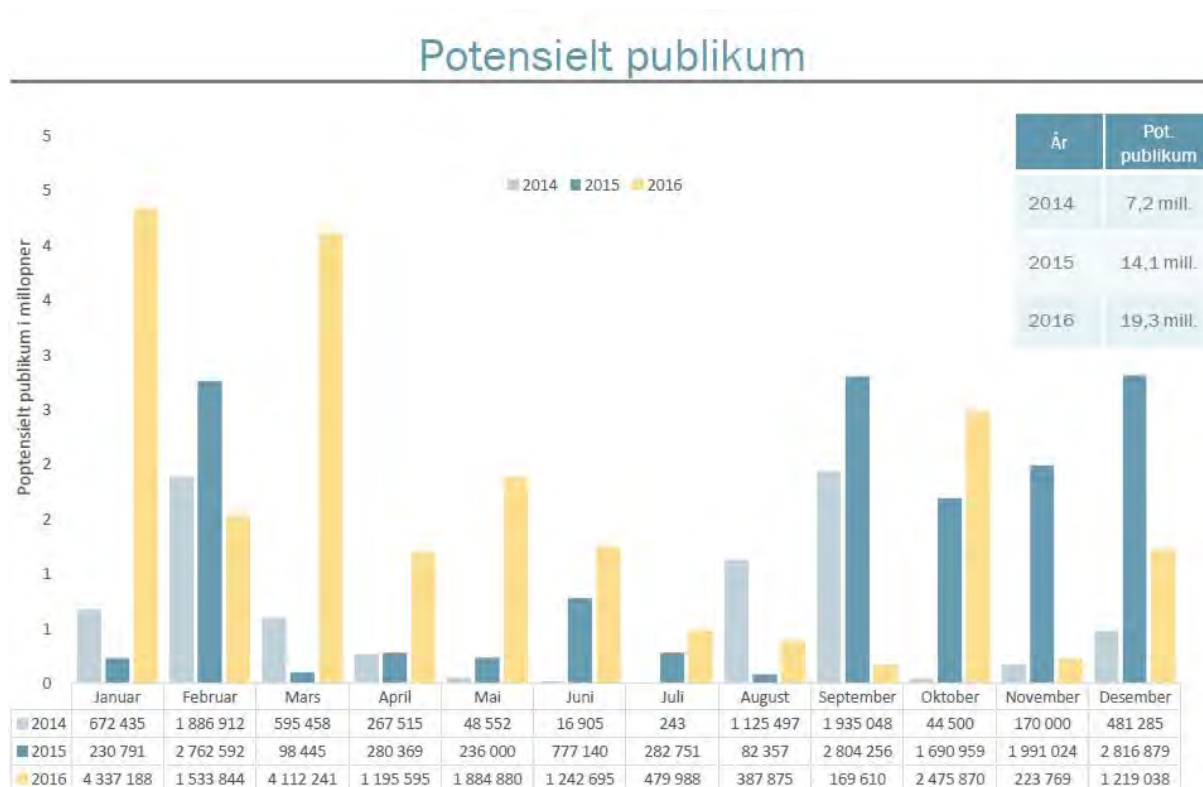
Strategisk plan for Vox legger stor vekt på synlighet både i offentligheten og overfor våre målgrupper. Med kommunikasjon som virkemiddel har vi som mål å synliggjøre og profilere Vox og kompetansepolitikken. Vi skal sette kompetansepolitikk på den offentlige agendaen i ulike kanaler - både for å tydeliggjøre hva kompetansepolitikk er og hvorfor det er viktig. Vi jobber for effektiv og målrettet kommunikasjon mot våre målgrupper, og har fastsatt en ny strategi for bedre å utnytte samspillet mellom de ulike digitale kommunikasjonskanalene.

Formidling av **Vox'** kjernevirksomhet og satsingsområder i media er høyt prioritert. I 2016 har vi markert oss på saker om norskopplæring, karriereveiledning, kompetansekartlegging av flyktninger, BKA/Kompetansepluss, både i debattinnlegg og redaksjonell omtale.

Antall medieoppslag der Vox er nevnt, herunder egeninitierte saker, økte med 20 prosent fra 2015 til 2016. Vi ble omtalt i lokalaviser, riksaviser, samt TV og radio (NRK og TV2). Tabellen nedenfor viser økningen i potensielt publikum for oppslagene som nevner Vox.

Vox deltok for første gang under Arendalsuka. Vi hadde en sentral og godt besøkt stand der kunnskapsministeren og interessert publikum deltok på speed-karriereveiledning. Vi arrangerte tre fagdebatter, der én var i samarbeid med Arendalsuka. Her deltok to statsråder og representanter fra ledelsen hos partene i arbeidslivet.

I oktober 2016 arrangerte vi jubileumsfeiring, Vox 15 år, med rundt 300 inviterte gjester og to fagdebatter.

Diagrammet viser potensielt publikum for oppslagene som nevner Vox/Kompetanse Norge i årene 2014-2016. Potensielt publikum for hele perioden er 40,6 millioner.

Vox.no (kompetansenorge.no fra 1.1.2017) er vår hovedkanal for informasjon til våre målgrupper. Besøket på vox.no økte med over 20 prosent fra 2015 til 2016. Den store økningen skyldes prøven i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Økningen kan også ha sammenheng med større synlighet i media og sosiale medier.

Periode	2016	2015
1. kvartal	233 000	190 000
2. kvartal	283 000	231 000
3. kvartal	157 000	127 000
4. kvartal	290 000	247 000
Sum antall besøk	963 000	795 000

Besøk på vox.no

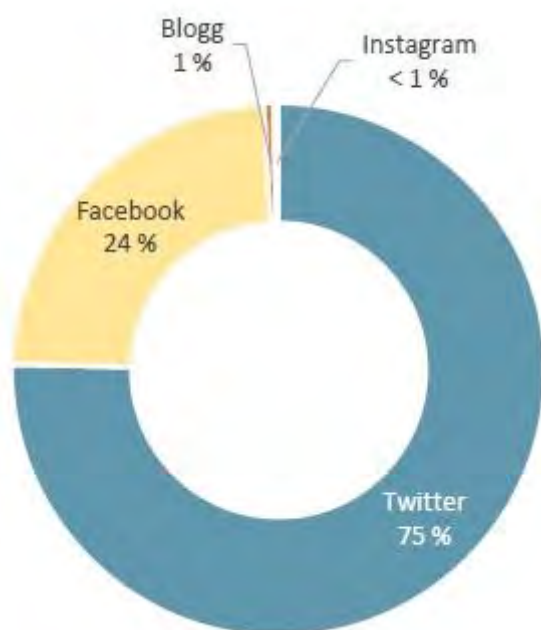
Per 31.12.2016 hadde Vox 4824 abonnenter fordelt på seks kategorier nyhetsbrev, en økning på 15 prosent fra 2015. Mange abonnerer på flere av kategoriene.

Statistikkbanken markedsføres gjennom nyhetsbrev og sosiale medier, men har ikke vært et høyt prioritert område i 2016. Hovedandelen av besøket var knyttet til resultater på norskprøver for voksne innvandrere som publiseres to ganger per år. Tabellen viser en økning i besøk i disse kvartalene og en svak nedgang i øvrige kvartal.

Periode	2016	2015
1. kvartal	3 220	2 710
2. kvartal	2 200	2 680
3. kvartal	3 130	1 740
4. kvartal	1 780	1 940
Sum	10 300	9 070

Besøk i Statistikkbanken

I 2016 har vi profesjonalisert vår kommunikasjon i sosiale medier gjennom strategi- og innholdsutvikling, målretting og samling av våre fire Facebook-sider. Resultatet ble nye rekorder i rekkevidde og engasjement, og antall følgere nådde 6600 ved årsslutt. På Twitter har vi bygget digitale vennskap med mange av våre samarbeidspartnere. Satsingen har gitt positive ringvirkninger; sosiale medier genererte i 2016 cirka 50 000 treff på våre nettsider, en økning på 73 prosent fra tidligere år.

Omtale av Vox i andres eksterne poster i sosiale medier, gjennomsnittlig fordeling mellom kanalene i 2016.

Våre digitale læringsressurser er godt besøkt. Lesogskriv.no har hatt over 71 000 besøkende, en økning på 59 prosent siden 2015. Regnehjelpen.no har også økt antall besøk med 32 prosent fra 2015 til 2016 og hadde over 25 500 besøkende i 2016.

Samarbeid med andre aktører

Vox har videreført og til dels forsterket samarbeidet med partene i arbeidslivet, frivillig sektor og statlige og kommunale virksomheter. Nærmere omtale framgår under de respektive målområder.

Vox er sekretariat for Nasjonalt fagskoleråd. Kommunikasjonen mellom Fagskolerådet og ledelsen i Vox er god.

Vox har videreført oppdraget som vertsinstitusjon for Nordisk nettverk for voksnes læring (NVL) i 2016. Vox har signalisert at vi ikke er innstilt på å forlenge oppdraget som vertsnasjon etter 2017, og forventer at et av de andre nordiske landene tar over.

Internasjonalt samarbeid

Vox' internasjonale arbeid bidrar til kunnskap og innsikt fra andre europeiske land, til vårt arbeid med kunnskaps- og policyutvikling.

De viktigste internasjonale samarbeidsarenaene for Vox i 2016 har vært EUs nettverk for National Coordinators for Adult Learning, Nordisk ministerråds Nettverk for vuxnas lærende (NVL) med Alfarådet, European Basic Skills Network (EBSN) og gruppen for National Support Services for EPALE.

I 2016 arbeidet Vox med Basic Competence Screening Test (BaCST), et prosjekt finansiert av midler fra EU-kommisjonen. Prosjektet er koblet til det nasjonale prosjektet Kompetanseløftet.

Vox er National Support Service for Electronic Platform for Adult Learning in Europe, (EPALE). I 2016 har Vox vært en aktiv bidragsyter med hensyn på form og innhold. EPALEs Nordiske Portal er kommet på plass, slik at vi også på dette feltet kan dra nytte av samarbeidet med nordiske kollegaer. Det har gjennom året, og per i dag vært store utfordringer knyttet til EPALE-plattformens funksjonalitet.

Som utvikler av Norskprøven for voksne innvandrere er Vox medlem av ALTE – The Association of Language Testers in Europe. Vi er også med i Standing Committee og leder to Special interest Groups, om henholdsvis Det felles europeiske rammeverket og tilrettelagte prøver.

På forespørsel fra OECD deltok Vox høsten 2016 i forberedelsesprosessen til Skills Strategy Diagnostic Report – Mexico.

Managing Money er et EU-prosjekt igangsatt i 2015, der Vox har bidratt med en læreplan i personlig økonomi for voksne.

3.1.1 Prioritert område 1: Nasjonal strategi for kompetansepolitikken

Vox har vært sekretariat og pådriver for arbeidet med utvikling av en nasjonal kompetansepolitisk strategi siden oppstarten i november 2015, da den første temakonferansen ble arrangert. Vi har samarbeidet tett med partene i arbeidslivet, gjennom en referansegruppe og flere arbeidsgrupper.

I 2016 arrangerte Vox seks temakonferanser rundt temaene læring i arbeidslivet, samordnet innsats for voksnes læring, samiske perspektiver i kompetansepolitikken, gode valg for den enkelte og samfunnet og Norge i omstilling. Den siste temakonferansen fant sted under Arendalsuka i august.

Vårt arbeid med nasjonal kompetansepolitisk strategi har styrket kunnskapsgrunnlaget og løftet sentrale problemstillinger, samordnet aktørene og gitt økt forståelse for hva strategien skal være. Vox vurderer prosessen med utvikling av nasjonal kompetansepolitisk strategi som god, med høyt engasjement og aktiv involvering både fra partene i arbeidslivet og andre sentrale kompetansepolitiske aktører. Strategien ble signert 3. februar 2017.

3.1.2 Prioritert område 2: Oppfølging av tiltak i stortingsmelding om livslang læring og utenforskap, som legges frem våren 2016

Stortingsmeldingen omhandler blant annet følgende tiltak:

- forsøk med forberedende voksenopplæring, inkludert utvikling av nye læreplaner og moduler som er tilpasset voksne
- nettbasert lavterskeltilbud for voksne med svake grunnleggende ferdigheter
- etter- og videreutdanningstilbud
- helhetlig system for karriereveiledning og nettbasert karriereveiledning
- legge fram en nasjonal kompetansepolitisk strategi
- særskilt tilrettelagt opplæring for personer med nedsatt funksjonsevne
- innføre nasjonale tverrsektorielle kvalitetsstandarder for norskopplæring

Vox har fått tilleggsoppdrag knyttet til flere av disse områdene. Vårt arbeid med oppdragene er omtalt under målområdene i årsrapporten.

3.1.3 Prioritert område 3: Kunnskapsgrunnlaget innenfor de temaene som strategien og stortingsmeldingen peker ut som sentrale.

Lærevilkårsmonitoren

Vox fikk i 2016 ansvaret for å utarbeide og formidle rapporten Lærevilkårsmonitoren (LVM) (Tillegg 1 fra KD). LVM omhandler vilkårene for livslang læring i Norge. Vox lanserte rapporten i forbindelse med sitt 15-årsjubileum og oppnådde god medieomtale der resultater og funn ble omtalt i riksdekkende aviser.

Målgruppeundersøkelsen om framtidige kompetansebehov

På oppdrag fra KD (tillegg 5) skrev Vox rapport om formidling av framtidige kompetansebehov. Rapporten beskriver resultatene fra en undersøkelse som rettet seg mot elever, foreldre, studenter, arbeidssøkende og karriereveiledere, som er sluttbrukere av informasjon om framtidige kompetansebehov. Rapporten tar for seg bruk av og kjennskap til informasjonskilder, utfordringer knyttet til bruk, informasjonsbehov og ønsker for formidling. Rapporten utgjør en del av kunnskapsgrunnlaget knyttet til opprettelsen av Kompetansebehovsutvalget (KBU).

Virksomhetsbarometer

Vox skrev i 2016 en rekke publikasjoner knyttet til omstilling i norske virksomheter basert på resultatene av en undersøkelse som ble utarbeidet i samarbeid med partene i arbeidslivet. Publikasjonene gav innsikt i norske virksomheters behov for omstilling, arbeidskraft og innføring av ny teknologi. Resultatene ble brukt i forbindelse med arrangementer i Arendalsuka, og omtalt i riksdekkende medier. Se publikasjonslisten bak i rapporten.

Kompass

Vox bestemte i 2016 å erstatte den årlige rapporten Vox-speilet med en ny publikasjon. *Kompass* vil lanseres i begynnelsen av 2017.

Nøkkeltall

For å gjøre tall om voksnes læring mer tilgjengelig, opprettet Vox en nøkkeltallsside i 2016. Nøkkeltallssiden viser sentrale tall innen utvalgte temaområder i kompetansepolitikken. Gjennom nettsiden Vox.no og sosiale medier er nøkkeltallene formidlet til et større publikum, inkl. media. Nøkkeltallene og temaområdene oppdateres jevnlig.

3.2 Mål 2: Utvikling og bedre bruk av voksnes kompetanse

Regjeringen har uttrykt et selvstendig mål om at flere voksne skal ha mulighet til å fullføre utdanning til og med videregående skoles nivå (Meld. St. 16). Oppdragene Vox har mottatt som en oppfølgingen av denne meldingen er helt sentrale virkemidler for å nå dette målet fordi det i dag ikke finnes et godt tilbud til voksne

som ønsker å forbedre sine grunnleggende ferdigheter eller forberede seg til å ta fatt på en videregående utdanning. Vi opplever at tiltakene er etterspurt og et stort engasjement i å bidra i utvikling og delta i forsøk fra sektor. Arbeidet er høyt prioritert i Vox.

På realkompetansefeltet har Vox bidratt i internasjonale prosjekter, som blant annet har resultert i «European inventory on validation», kompetanseprofiler og en elektronisk plattform. Vox har også bidratt til arbeid med kvalifikasjonssystem i byggenæringen.

I 2016 økte antallet voksenlærere som deltok i etterutdanning. Vox har videre hatt en aktiv rolle i opprettelsen av fire nye studier i norsk som andrespråk med et voksenperspektiv, blant annet gjennom utlysning av utviklingsmidler.

Kompetanseutvikling av kompetansetiltsvalgte

Ordningen med tilskudd til kompetanseutvikling av kompetansetiltsvalgte ble evaluert i 2015 av Samfunnsøkonomisk Analyse. Anbefalingen var at tilskuddsordningen ikke burde videreføres i sin daværende form, og Vox har i 2016 revidert ordningen. Målet er å nå ut til virksomheter som har liten tradisjon for å tilby opplæring i arbeidslivet, eller som har medarbeidere som tradisjonelt har lav deltagelse i opplæringstiltak. Ordningen retter seg nå i større grad mot hele virksomheten og involverer både arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Den er blitt godt mottatt av karrieresentrene, fylkeskommunene og partene i arbeidslivet. Vox ga i 2016 tilskudd til åtte prosjekter i regi av fylkesvise partnerskap for karriereveiledning, som vil gjennomføre opplæringen våren 2017.

Realkompetansevurdering

Realkompetansevurdering er et viktig kompetansepolitisk verktøy som bidrar til å synliggjøre befolkningens kompetanse og at den blir bedre brukt. Det kan også bidra til økt deltakelse i etter- og videreutdanning, og at arbeidslivet får den kompetansen den trenger.

Vox har tatt initiativ til et samarbeid med Utdanningsdirektoratet om å forbedre systemer for rapportering og gjennomføring av realkompetansevurdering i grunnopplæringen.

Dialogen med Utdanningsdirektoratet på området har et tydelig forbedringspotensiale.

Vi deltar også i direktoratets arbeid med å utvikle kvalitetskriterier for fagkonsulenter. Vox følger opp utprøving av metoder for kvalitetsutvikling av realkompetansevurdering på vg3 gjennom et prosjekt i Rogaland Fylkeskommune. Vox har vært medlem i et utvalg oppnevnt av Byggenæringens Landsforening, som har levert rapporten «Kvalifikasjoner for ansvarlige foretak» i byggenæringen. Rapporten omhandler hvordan vurdering av ikke-formell kompetanse ervervet i arbeidslivet kan praktiseres og inngå i et kvalifikasjonssystem i næringen.

Vox har bidratt til oppdateringen av European inventory on validation of non-formal and informal learning 2016. Vi har videreført samarbeidet på nordisk nivå med deltakelse i NVLs valideringsnettverk og et Nordplussprosjekt om kompetanseprofiler for de som jobber med realkompetansevurdering. Det har også resultert i en elektronisk plattform for praktikere på feltet – ValiGuide. Samarbeidet har gitt Vox nyttige nettverk og innsikt i hvordan de andre nordiske landene arbeider på feltet.

3.2.1 Prioritert område 4: Utvikling av kartleggingsverktøy for grunnleggende ferdigheter

Utvikling av et kartleggingsverktøy inngår i Kompetanseløftet. Dette er omtalt under prioritert område 6.

3.2.2 Prioritert område 5: Etter- og videreutdanningstilbudet for lærere som underviser voksne

Tilbud om etter- og videreutdanning for lærere som underviser voksne gjelder både de som underviser i grunnleggende ferdigheter og i norsk. Oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) på dette området er derfor delvis tatt inn her.

Etterutdanning for voksenlærere

Vox har samarbeidet med fylkesmannsembetene, fylkeskommunene og Voksenopplæringsforbundet (VOFO) om gjennomføring av etterutdanningskurs for lærere som underviser voksne. Den praktiske gjennomføringen av etterutdanningskurs er stort sett satt ut til de nevnte samarbeidspartnere.

Fylkesvise etterutdanningskurs

Ansvar for etterutdanningskurs rettet mot lærere og ledere i grunnskole for voksne og norskopplæring er delegert til opplæringsavdelingen hos Fylkesmannen. Det er arrangert to-dagers kurs i 17 fylker innen temaene norskopplæring og grunnleggende ferdigheter. Omlag 3150 lærere har deltatt, hvor henholdsvis 25 prosent er lærere i grunnskolen for voksne og 75 prosent kommer fra norskopplæringen. Mange av lærerne underviser både i grunnskoleopplæring og i norskopplæring, og stadig flere av grunnskoleelevene er minoritetsspråklige. De fleste av kursene som tilbys gjennom kurskatalogen 2016 har derfor vært felles.

Ansvar for etterutdanningskurs rettet mot lærere og ledere i videregående opplæring er delegert til opplæringsavdelingen i fylkeskommunene. Det er arrangert 36 kurs i 14 fylker innen temaene voksenpedagogikk og grunnleggende ferdigheter, der omlag 950 lærere har deltatt. Fem fylker valgte i år å ikke motta midler til etterutdanningstiltak.

Lærere og kursledere i studieforbund

På oppdrag fra Vox har VOFO arrangert 15 kurs i voksenpedagogikk for lærere og kursplanleggere i ulike studieforbund fordelt på ni fylker. 245 lærere og instruktører har deltatt på kursene i 2016.

Videreutdanningstilbud

Videreutdanning i grunnleggende ferdigheter

For å øke mulighetene for voksenlærere som underviser i grunnleggende ferdigheter, til å delta på videreutdanning, har Vox lyst ut stipender til studenter ved Universitetet i Stavanger (UiS) og Høgskolen i Sørøst-Norge (HSN). Vox har også stilt med gjesteforeleser innen temaet voksnes læring, samt bidratt noe med veiledning av studenter.

Evalueringer fra deltakere peker på at det kan være vanskelig å få finansiering fra arbeidsgiver til å delta på videreutdanningene. Vox har lyst ut stipend slik at deltakerne kan søke om å få studieavgiften dekket. Det er 40 deltakere på studiene i 2016, og 25 av disse har mottatt stipend.

Utvikling av videreutdanningstilbud i norsk som andrespråk med voksenperspektiv

Til nå har studietilbudene ved universiteter og høyskoler for lærere som underviser i norsk som andrespråk i hovedsak rettet seg mot lærere som underviser barn og unge. Våren 2016 arrangerte vi et innspillseminar for UH-sektoren for å stimulere studiestedene til å opprette videreutdanninger for lærere som har en voksen målgruppe. Ti universitet og høyskoler deltok. I etterkant av seminaret utlyste Vox tilskudd til UH-sektoren for etablering av studietilbud i norsk som andrespråk med en voksenpedagogisk vinkling inkludert arbeidsretting og nyere literacy-forskning. Sju læresteder søkte om tilskudd, og fire fikk innvilget søknaden. Høgskolen Innlandet, Universitetet Vest, Universitetet i Bergen er nå i gang. NTNU valgte å levere tilbake tilskuddet. Alle videreutdanningene skal tilbys fra høsten 2017.

Vox har også tatt initiativet til å opprette videreutdanningstilbudet for lærere som underviser minoritetsspråklige voksne (alfabetiseringsstudiet) ved Høgskolen i Innlandet (HiI) etter at dette tilbudet ble lagt ned ved Høgskolen i Bergen (HiB).

Andre kurstilbud for lærere

Grunnkurs for Kompetansepluss-lærere

I 2016 ble grunnkurs for Kompetansepluss-lærere tildelt Folkeuniversitetet etter en anbudsrunder. Folkeuniversitetet har holdt sju grunnkurs for Kompetansepluss-lærere i ulike deler av landet. 186 lærere har deltatt på kursene (mot 170 i 2015). I tillegg ligger det digitale læringsressurser for lærere, tilgjengelig på kompetansenorge.no, noe som bidrar til at flere får tilgang til et fleksibelt tilbud og sikrer gjenbruk av ressurser.

Kurs for lærere i norsk og samfunnskunnskap

Muntlig språkferdighet i norskopplæringen og kurs for tospråklige lærere er omtalt **under JD's mål.**

3.2.3 Prioritert område 6: Utvikling og formidling av tilpassede metoder for voksnes læring i samarbeid med aktuelle fagmiljøer

Kompetanseløftet

I Sundvollen-erklæringen slår regjeringen fast at den vil sikre rett til kartlegging av grunnleggende ferdigheter for alle som er utenfor arbeidsmarkedet og/eller i kontakt med det offentlige støtteapparatet. I tillegg til å gi voksne mulighet til å kartlegge sine grunnleggende ferdigheter, har regjeringen uttrykt et selvstendig mål om at flere voksne skal få mulighet til å fullføre utdanning fram til og med videregående opplæring (Meld. St. 16, 2015–2016).

16.2.16 fikk Vox oppdrag knyttet til kartleggingsverktøy og nettbasert opplæringstilbud i grunnleggende ferdigheter (tillegg 1 fra KD). 12.5.16 fikk vi også oppdrag knyttet til modulstrukturert voksenopplæring (tillegg 4 fra KD). Vox leverte 15. juni rapport til KD der vi anbefalte å organisere de tre oppdragene som ett prosjekt med formål å fremme raskere og bedre opplæring av voksne under videregående skoles nivå. Prosjektet fikk navnet *Kompetanseløftet*.

Prosjektet har i 2016 hatt mest oppmerksomhet knyttet til utvikling av prinsipper og læreplaner for en modulstrukturert forberedende voksenopplæring. Vox har med sterk medvirkning fra VO-sektoren og andre interessenter, utarbeidet og levert KD et prinsippdokument for modulstrukturert forberedende opplæring, en midlertidig rapport om arbeidet med nye læreplaner, forslag til gjennomføring av forsøk i forberedende opplæring, samt en anbefaling om ekstern evaluering av prosjektene. Vox har samarbeidet godt med Utdanningsdirektoratet med å koordinere etatenes respektive oppdrag om utarbeidelse av modulstrukturert opplæring.

Parallelt har det vært utarbeidet en kravspesifikasjon som beskriver behov og ønsket funksjonalitet for prosjektets ikt-løsning. Vi har lagt vekt på å ivareta

framtidige brukergruppers behov. I 2016 startet Vox samtaler med Utdanningsdirektoratet om en gjenbruksanalyse av deres ikt-systemer inn mot prosjektets behov. Utdanningsdirektoratet har ikke kunnet gi arbeidet tilstrekkelig prioritet, og det har derfor vist seg vanskelig å gjennomføre i henhold til Kompetanseløftets milepælsplan. Utviklingsarbeidet på ikt-siden er derfor sterkt forsinket. Vi har tatt grep for at forsinkelsene på ikt-siden ikke skal påvirke framdriften i de øvrige delene av arbeidet.

Videre arbeider vi med å utvikle et sett med enkle verktøy som skal gjøre det mulig for voksne å få vurdert sine grunnleggende ferdigheter, en såkalt «selvtestet». Verktøyene skal være åpent tilgjengelig på nett og er planlagt lansert til sommeren 2017.

Vox vurderer at arbeidet knyttet til utvikling av modulisert opplæring, samt innhold til kartlegging og e-læring har hatt god framdrift og går etter planen. Prosjektet er godt mottatt, og det er stor interesse i sektoren for arbeidet. Arbeidet er svært godt forankret hos alle relevante aktører, og vi opplever stor interesse for å delta i forsøkene som skal utlyses i 2017.

Opplæringsmodeller og -metoder

Fagbrev på jobb

Ni fylkeskommuner fikk i 2014 stimuleringsmidler for å prøve ut modell for fagbrev for voksne innen service-, transport-, og primærnæringene. Fem fylkeskommuner har prøvd ut opplæringsmodeller knyttet til praksiskandidatordningen. Fire fylkeskommuner har forsøk som bygger på skissen til ny vei til fagbrev i Meld. St. 16 (2015–2016) *Fra utenforskap til ny sjanse — Samordnet innsats for voksnes læring*. Resultatene fra forsøkene knyttet til Fagbrev på jobb er gode, og interessen er stor både blant arbeidsgivere og ansatte. Forsøkene avsluttes i 2017.

Nettbasert norskopplæring

Vox har mottatt midler til videre utvikling av læringsressursene LearnNoW og CALST (tillegg 1 fra KD). Vox tildelte NTNU midlene for å få tigrinja som støttespråk i LearnNoW og arabisk som støttespråk i CALST, pluss ytterligere å styrke brukervennligheten i CALST. Hensikten er å gjøre ressursene lettere tilgjengelige for nyankomne. Arbeidet ferdigstilles i 2017.

Vox mottok også midler for å gjøre disse læringsressursene mer tilgjengelige for nyankomne flyktninger (Tillegg 2 fra JD). NTNU fikk tildelt noen av midlene for å utvikle en app av LearnNoW med arabisk støttespråk. Appen ferdigstilles i 2017. Resten av midlene ble tildelt Larvik Voksenopplæringscenter, Enhet for voksenopplæring (EVO) i Trondheim og Johannes Læringscenter for at de skulle undersøke hvordan LearnNoW med arabisk støttespråk fungerer for arabisktalende nyankomne i mottak. Dette arbeidet ble ferdigstilt i 2016, og rapport ble levert januar 2017.

I juni 2016 mottok Vox midler for å ferdigstille trinn 2 nivå B1(B2) i LearnNoW, og til andre prosjekter som angår nettbasert opplæring (tillegg 3 fra JD). Trinn 2 av LearnNoW med vekt på helsefag og tanke på helsefaglige arbeidsinnvandrere er under arbeid og skal ferdigstilles høsten 2017. Vox tildelte videre midler til Larvik VO, EVO i Trondheim og Johannes Læringscenter for at de skal prøve ut ulike og nye modeller for nettbasert norskopplæring og ta i bruk og prøve ut nye læringsressurser, i den hensikt å gjøre den nettbaserte norskopplæringen enda mer variert og effektiv. Arbeidet pågår og beregnes ferdig 1.5.2017.

Vox innhentet tilbud fra seks høyskoler og universiteter for å få gjennomført kunnskapsbasert forskning på effekten av nettbasert opplæring. Institutt for

lærerutdanning og skoleforskning ved Universitetet i Oslo (ILS) fikk oppdraget. Rapport ferdigstilles høsten 2017.

TV2 Skole

Som et av tiltakene knyttet til JD sin satsing på utviklingen av nettressurser til bruk i norskopplæringen, lyste Vox ut en anbudskonkurranse høsten 2016, for å frikjøpe lisenser til kommersielle norskopplæringsressurser til bruk for nyankomne i mottak. Hensikten var å gjøre norskopplæring enda mer tilgjengelig for denne målgruppen. TV2 Skole fikk oppdraget og er i ferd med å produsere sendinger og opplæringsopplegg for voksne nyankomne på norsk og de fem største flyktningsspråkene. Sendingene vil gå på lufta fra 1.2.2017 og fram til 1.2.2018 og være fritt tilgjengelige for alle som sitter i mottak.

Vox har gjennomført kurs for å bruke digitale hjelpemidler i norsktreningen for frivillige organisasjoner.

Arbeidsrettet norskopplæring

Vox har i 2016 tatt initiativet til et nordisk møte om arbeidsretting av språkopplæringen. Møtet resulterte i et utviklingsprosjekt for å prøve ut nye metoder innen arbeidsrettingsfeltet i tre ulike kommuner. Resultatene fra prosjektene vil presenteres i løpet av 2017. Bærum Voksenopplæring har, på oppdrag fra Vox, utviklet en veileder i arbeidslivskunnskap med utgangspunkt i Læreplan i norsk og samfunnsfag for voksne innvandrere. Metoder og modeller for 50 timer samfunnskunnskap er omtalt under JDs mål.

Opplæring i regi av Nav og bruk av profiler for basisferdigheter på jobben

Nav har ønsket å få opplæring og tilgang til ressurser utviklet av Vox begrunnet i økte krav til aktivitet og opplæring av sine brukere. Vi har holdt ti kurs og deltatt i utvikling av kursinnhold for brukere av Nav. Flere ansatte i Nav bruker nå «Profiler for basisferdigheter på jobben» og læringsmål systematisk som samtaleverktøy og som en del av opplæringen. Profilene for basisferdigheter på jobben er nå oversatt til samisk, og det er utviklet to nye profiler; taxisjåfør og reindriftsutøver.

3.3 Mål 3: Styrking av karriereveiledningstjenestene

Karriereveiledningsfeltet har hatt en sentral plass i kompetansepolitikken i 2016, både gjennom å være et av hovedsporene i Nasjonal kompetansepolitisk strategi, og gjennom oppmerksomheten som fulgte av arbeidet med NOU 2016: 7 Norge i omstilling - Karriereveiledning for individ og samfunn. Som virkemiddel er karriereveiledning både brukt innenfor arbeidsmarkeds-, utdannings-, kompetanse- og integreringspolitikken. Vox har arbeidet systematisk for økt oppmerksomhet på karriereveiledningsfeltet. En av de tre hovedsatsingsområdene i Nasjonal kompetansepolitisk strategi vektlegger også karriereveiledning; Gode valg for den enkelte og samfunnet

3.3.1. Prioritert område 7: Likeverdige karriereveiledningstilbud i hele landet

Karriereveiledning sentralt i offentlig utredning og kompetansepolitisk strategi

NOU 2016: 7: *Norge i omstilling. Karriereveiledning for individ og samfunn* har vært sentral for arbeidet til Nasjonal enhet for karriereveiledning i 2016. Vi har bidratt både med medarbeidere, kunnskapsgrunnlag og analyser til ekspertutvalget, formidlet innholdet til et bredt spekter av aktører, tilrettelagt for diskusjon av forslagene og gitt KD innspill til videre oppfølging. I arbeidet med den kompetansepolitiske strategien har både partene i arbeidslivet og de øvrige strategipartene lagt stor vekt på karriereveiledning. Mange organisasjoner uttalte

seg i høringen om NOUen, og samtlige ga uttrykk for at de kjenner seg igjen i utredningens virkelighetsbeskrivelser og at den har et solid kunnskapsgrunnlag.

Fylkesvise karrieresentra og partnerskap for karriereveiledning

I 2016 opprettet Finnmark karrieresenter, og det er nå karrieresentre i 17 av 19 fylker. 16 fylkesvise partnerskap for karriereveiledning fikk tildelt grunntilskudd. Finnmark ble tildelt stimuleringstilskudd til etablering av karrieresenter. Oslo og Hedmark mangler fortsatt karrieresentre og oppfylte ikke kriteriene for tilskudd. Vox har imidlertid bidratt til at Hedmark Fylkeskommune og Nav Hedmark nå sammen forbereder etablering i Hedmark. Vox har også etablert dialog med Oslo kommune og Nav Oslo, med tanke på løsninger for etablering av karrieresenter i Oslo. Oslo kommune ønsket ikke å motta et ekstratilskudd til forsøk med karrieresenter i 2016, men dialogen vil fortsette i 2017.

Statistikkrapporteringen fra karrieresentrene i januar 2017 viste stor aktivitet med over 17 000 brukere og 32 000 veiledningssamtaler i 2016. I de fylkene hvor karriereveiledningstilbudet er godt utbygd, er det også flere som benytter seg av tilbudet. Sentrene tilbyr også kurs og kompetanseheving for karriereveiledere i Nav, grunnopplæringen, voksenopplæringen m.fl. for å bidra økt kvalitet i deres tilbud. 682 slike kurs er gjennomført i 2016.

Vox har organisert to møter for lederne av karrieresentrene og to møter for partnerskapskoordinatorene. Den årlige fagsamlingen for ledere og ansatte ved karrieresentrene med tittel *Karriereveiledning i en brytningstid*, fant sted i Oslo med rundt 150 deltakere.

Kvalitetsutvikling i karriereveiledningen

Veilederforum.no drives i samarbeid mellom Senter for IKT i utdanningen, Utdanningsdirektoratet og Vox for å heve kvaliteten på karriereveiledningstjenestene. Bruken og antall brukere øker stadig og var om lag 28 prosent høyere i 2016 sammenliknet med 2015.

Rapportert tilfredshet i brukerundersøkelsen ved karrieresentrene holder samme høye nivå i 2016 som i 2015; 95 prosent svarer at de er fornøyde med karriereveiledningen. Etliske retningslinjer for karriereveiledningen ved karrieresentrene er ferdigstilt og formidlet til karrieresentrene.

Tilskuddet til forskning og styrking av fagmiljøene ved masterutdanningen i karriereveiledning ved Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Sørøst-Norge har blant annet sikret videreføring og tilsetning av professor II i karriereveiledning, bidratt til utvikling av professor- og førstekompetanse og til nasjonalt og internasjonalt samarbeid.

I 2016 har vi styrket kunnskapsgrunnlaget om karriereveiledning i kriminalomsorgen. Vi har løftet fram karriereveiledning som et virkemiddel i tilbakeføringsarbeidet og stimulert til økt samarbeid mellom karrieresentrene og fengslene.

Rapport om karriereveiledning for nyankomne innvandrere ved fem karrieresentre er publisert. Rapporten anbefaler at nyankomne innvandrere bør få karriereveiledning på tidlig i opplæringsløpet, og at tverrfaglig samarbeid mellom aktørene på karriereveilednings- og integreringsfeltet bør utvides.

For å øke arbeidet med karrierelæring i norskopplæringen, har vi bidratt til en metodisk veileder om karrierelæring og arbeidsretting, til læreplanen i norsk for innvandrere.

Annet samarbeid med aktører på karriereveiledningsfeltet
Nasjonal koordineringsgruppe for karriereveiledning består av ledere i Utdanningsdirektoratet, Integrerings og mangfoldsdirektoratet (IMDi), Arbeids- og velferdsdirektoratet (AVdir), Senter for IKT i utdanningen, Universitets- og høyskolerådet og Fagskolerådet og samarbeider om innspill til politikktutforming på feltet. Gruppen ledes av direktøren i Vox.

Nasjonalt forum for karriereveiledning med over 30 deltagende aktører, drøfter status, utvikling og problemstillinger på feltet og gir innspill til Nasjonal enhet for karriereveiledning sitt arbeid. Forumet er i år utvidet med Kriminalomsorgsdirektoratet, Forsvaret, Interesseorganisasjonen for kommunal voksenopplæring (IKVO), NITO, Unio og Akademikerne.

Policyutvikling og erfaringsdeling var i fokus da Vox sammen med Senter for IKT i utdanningen og Finnish Institute for Educational Research arrangerte «Nordic e-guidance and e-governance seminar».

3.4 Mål 4: Forvaltning og utvikling av tilskuddsordninger

Arbeidslivet blir en stadig viktigere læringsarena. I 2016 var det rekordsøkning om støtte til opplæringstiltak på jobben gjennom tilskuddsordningen Kompetansepluss arbeid. Mange voksne med svake grunnleggende ferdigheter vil ikke oppsøke opplæringstilbud selv, uten å bli motivert eller oppfordret til det. Tydelig kommunikasjon vil bidra til bedre kjennskap og forståelse, og økt utbredelse av dagens og framtidens kompetansepoltiske virkemidler. Arbeidsplassen er en svært viktig arena for læring. Det er avgjørende for høy deltakelse at den enkelte motiveres til å ta opplæring og at bedrifter motiveres til å satse på intern kompetansebygging.

Vox gjennomførte en større organisasjonsendring senhøsten 2015 for blant annet å få til en mer effektiv tilskuddsforvaltning. Nye retningslinjer, kriterier, rutiner og kontrolltiltak for Kompetansepluss har gitt tydeligere føringer for både søkere og saksbehandlere. Effektene av dette arbeidet vil først bli synlige fra 2017.

Freds- og menneskerettighetssentre

Vox oversendte Kunnskapsdepartementet (KD) rapport for 2015 fra freds- og menneskerettighetssentrene til frist 1. mai 2016. Alle sentrene driver sin virksomhet i tråd med målsetninger og kriterier som er nedfelt i retningslinjene for tilskuddsordningene.

Vox har levert innspill til KDs arbeid med en strategi for freds- og menneskerettighetssentrene (tillegg 3 fra KD). De sju sentrene som mottar støtte over kapitlet, har gitt innspill som er vektlagt i våre anbefalinger for det videre arbeidet med en felles strategi for sentrene.

3.4.1 Prioritert område 8: Videreutvikling av Program for basiskompetanse i arbeidslivet og Program for basiskompetanse i frivilligheten, med vekt på måloppnåelse

Basiskompetanse i arbeidslivet (BKA) endret juni 2016 navn til Kompetansepluss, et fellesnavn for Kompetansepluss arbeid (tidligere BKA) og Kompetansepluss frivillighet (tidligere BKF).

Tilskuddet til Kompetansepluss frivillighet i 2016 ble slått sammen med tilskuddet for 2017. Vi gjennomførte en felles hovedutlysning av neste års Kompetansepluss arbeid og Kompetansepluss frivillighet 1.9.2016.

I tillegg til hovedutlysningen for 2016, lyste Vox også ut ekstramidler etter revidert nasjonalbudsjett (RNB) til særlig utsatte områder på Sør- og Vestlandet. I 2016 var det også mulig å søke midler til norskopplæring. Det kom inn 947 søknader totalt. 734 søknader ble innvilget med en samlet tildeling på 220,2 mill. kr. Antall søknader for 2016 har økt (651 søknader i 2015). Søknader med bare norsk utgjorde 21 prosent av alle omsøkte ferdigheter, som må forstås som et uttrykk for et behov for norskopplæring i norsk arbeidsliv.

Retningslinjene for Kompetansepluss er revidert etter innspill fra Vox. Disse lå til grunn for utlysningen 1.9.2016.

Som en følge av reviderte retningslinjer ble også kriteriene endret, slik at mål og prioriteringskriterier er tydeliggjort. De nye kravene til dokumentasjon gir nå et bedre grunnlag for å vurdere måloppnåelsen i tilskuddsordningen.

Målsetningen med ny organisering av tilskuddsforvaltningen i Vox har vært å sikre forsvarlige prioriteringer i tråd med føringene for ordningen. Vi har innført nye rutiner for kontroll både ved tildeling og gjennomføring av Kompetansepluss. Tilskuddsmottakere skal nå sende inn blant annet gjennomføringsplan og signert samarbeidsavtale som sikrer forankring i arbeidslivet og frivilligheten. Det er også utarbeidet kontrollhandlinger for revisor, inklusive krav til dokumentkontroll og stikkprøver.

Vox arrangerte et seminar for kurstilbydere i Kompetansepluss med cirka 70 deltakere, der mål og kvalitet for opplæringen og informasjon om ordningen var sentrale tema.

Det er satt i gang intern evaluering av prøveordningene med godkjenning av tilbydere i Kompetansepluss og rammetilskudd til godkjente tilbydere. Evalueringen avsluttes våren 2017 og vil gi grunnlag for videreutvikling av kvalitet i Kompetansepluss.

3.4.2 Prioritert område 9: Videreutvikling av tilskuddsordningen for studieforbund.

Vox oversendte KD rapport for studieforbundene 2015, inklusive rapportering på overordnede mål til frist 15. juni 2016. Rapport for 2015 og vurdering av søknad fra VOFO for 2017 ble sendt innen frist 1. mai 2016. Nøkkeltallene for de 15 godkjente studieforbundenes aktivitet viser i hovedsak en stabil situasjon. Noen forbund har imidlertid store svingninger fra år til år, og hos enkelte er timevolumet økt vesentlig etter de endrede tilskuddskriteriene fra 2010. Studieforbundene har fra 2015 rapportert kursaktivitet til SSB via VOFOs frittstående verktøy «studieforbundenes felles rapporteringsverktøy» og ikke via programmet KursAdmin.

Stortingets flertall har lagt føringer om å kunne utforme tilskuddene slik at studieforbundene når nye grupper og ivaretar målene om flere tilbud rettet mot inkludering og integrering. Vox legger til grunn at modeller for å oppnå dette forutsetter et solid analysegrunnlag. SSBs filbeskrivelse for rapportering på emner og nivå fortolkes ulikt av studieforbundene, og statistikken er ikke pålitelig. Vox har anbefalt at rapporteringen på de overordnede målene følger den malen vi har utarbeidet. Den gir føringer for å dokumentere resultater ut fra egne mål og tiltak og forutsatte at VOFO skulle følge opp målrapporteringsarbeidet. Vi er i dialog med VOFO om rapporteringsarbeidet.

Vox anbefalte i sin rapport til KD for 2015 at innretningen av tilskuddsordningen bør gjennomgås i sin helhet. Vox er fortsatt av den oppfatning at det bør foretas en slik gjennomgang.

Tilsyn

Vox gjennomførte 20 stedlige tilsyn i 2016; 15 tilsyn med Kompetansepluss arbeid som omfattet i alt 62 prosjekter, ett tilsyn med Kompetansepluss frivillighet, to med studieforbund og ett med freds- og menneskerettighetssentre. Vi har i tillegg fulgt opp rapport fra tilsyn med studieforbund gjennomført i 2015, Studieforbundet KOR og Studieforbundet Næring og samfunn. Endelig rapport med vedtak for disse tilsynene er oversendt KD. Det er ikke gjennomført tilsyn med partnerskapene for karriereveiledning i 2016.

Vox endret i 2016 tilsynsmetodikken for Kompetansepluss fra å føre tilsyn med ett enkelt prosjekt, til at tilsynet nå omfatter alle tildelte prosjekter hos samme tilbyder, eventuelt også ordningen som godkjent tilbyder. Hensikten var å få et mer helhetlig bilde av gjennomføringen og en mer effektiv tilsynspraksis. I tilsyn med studieforbund har vi styrket fokuset på internkontroll og korrekt bruk av tilskuddene.

Tilsynene i Kompetansepluss har resultert i krav/varsler om tilbakebetaling på totalt kr. 2 563 350 fra seks tilskuddsmottakere av Kompetansepluss arbeid. En klage på vedtak i Kompetansepluss arbeid er oversendt KD for behandling. For studieforbund har tilsynene i 2015 og 2016 resultert i pålegg om å endre praksis og kontroller, samt underkjenning av rapporterte timer.

3.5 Samordnet innsats ved økt antall flyktninger

Vox har bidratt til styrket samarbeid mellom direktorater for gjennomføring av integreringspolitikken for å løse de utfordringer økt antall flyktninger medfører.

Tidlig på året etablerte vi en migrasjonskoordinator for å få en effektiv håndtering av nye oppgaver, sørge for en samlet oversikt over utvikling og samarbeid, sikre informasjonsflyt og å synliggjøre Vox som en viktig aktør på feltet.

Migrasjonskoordinatoren og direktør i Vox har deltatt i flere arbeidsgrupper i regi av departementene og direktorater. Vox har også hatt et bredt samarbeid med direktorater og andre aktører.

Vox og (IMDi) har over flere år hatt en samarbeidsavtale for å tilrettelegge for et koordinert samarbeid om utvikling av kvalitet i voksenopplæringen generelt, om opplæringen i norsk og samfunnskunnskap spesielt, samt å utvikle og formidle kunnskap til kommunene, andre samarbeidspartnere og offentligheten.

I 2016 ble det i tillegg inngått en samarbeidsavtale for perioden 2016 – 2019 for felles analyser på kvalifiseringsfeltet. Samarbeidet skal bidra til koordinering av oppgaver og rapportering til departementene, og til å utnytte Vox og IMDis datamateriale bedre, spesielt norskprøvedata og data fra Nasjonalt Introduksjonsregister (NIR).

3.5.1 Tiltak for å møte økt innvandring

Selvregistrering av kompetanse og karriereveiledning i mottak

I Tildelingsbrev tillegg 02/2016 fra KD fikk Vox i oppdrag å utvikle en elektronisk løsning for selvregistrering av kompetanse for asylsøkere. I tildelingsbrev tillegg 1 fra JD fikk Vox i oppdrag å utrede hvordan asylsøkere i mottak kan få karriereveiledning etter gjennomført kompetansekartlegging. Vox har samarbeidet godt med UDI og IMDi, og også involvert KS, NOKUT, SSB, AV-dir, Karriere Vestfold og Nordland fylkeskommune i ulike deler av oppdragene.

Pilot av den elektroniske løsningen ble gjennomført som planlagt på Ankomstsenter Østfold (Råde) høsten 2016. Utprøving av kompetansekartleggingen og karriereveiledning på ordinært mottak, ble først iverksatt på Sarpsborg statlige mottak i midten av november 2016, men ble flyttet til Drammen statlige mottak

fordi mottaket i Sarpsborg ble lagt ned. Kompetansekartlegging og karriereveiledning er implementert på alle fem integreringsmottak. Begge pilotene evalueres av eksterne analysemiljø. IMDi vil ta over ansvaret for kompetansekartleggingen når den skal implementeres for hele målgruppen 1. juli 2017.

Norsk kultur og norske verdier – opplæring for asylsøkere

Med utgangspunkt i tillegg 5 og 6 fra JD har Vox levert innholdsbeskrivelse for opplæringen i «Norsk kultur og norske verdier», samt en konkretisering av punktene i denne for å gi rammer for vektlegging og vinkling av innhold. Oppdraget ble gjennomført innenfor en svært knapp tidsramme i samarbeid med IMDi og UDI. Vox har også ferdigstilt presentasjonen til «Hverdagslige temaer og sosial omgang» som utgjør en stor del av innholdet i opplæringen. Presentasjonen foreligger på arabisk, tigrinja og engelsk. De øvrige temaene vil følge fortløpende.

Frivillige norsktrenere

På grunn av den store tilstrømningen av flyktninger startet Vox i 2015 gratis kurs for frivillige som ønsket å drive norsktrening for innvandrere på fritiden. Norsktrening erstatter ikke norskopplæringen som gis av offentlige tilbydere etter introduksjonsloven, men er et viktig supplement for å praktisere norsk. Det er avgjørende for integreringen at innvandrere får så mye språktrening som mulig, og frivillige norsktrenere i hele landet hjelper flyktninger og innvandrere med å øve seg på å snakke norsk.

Vox fikk 16.2. i oppdrag å fortsette opplæringen av norsktrenere (Tillegg 1 fra KD). Vi har gjennomført ti kurs med cirka 300 deltakere i 2016, og vi samarbeider med Røde Kors og bibliotekene om lokaler for kursene. Det har vært stor tilstrømning til kursene, og vi har hatt ventelister. I alt 400 frivillige har deltatt på kurs i av 2015 og 2016.

4. Hovedmål: Innvandrere og barna deres skal få bruke ressursene sine og bidra til fellesskapet

(**Vox' oppdrag for J**ustis- og beredskapsdepartementet (JD))

Gode ordninger for læring gjennom hele livet er en betingelse for et inkluderende arbeids- og samfunnsliv. Det legger grunnlaget for et produktivt arbeidsliv og for velferdsstaten. Vox har ansvar for virkemidler som er av avgjørende betydning for integreringsarbeidet. Med innføringen av krav om dokumenterte resultater fra prøvene for permanent opphold og statsborgerskap, har prøvene for mange innvandrere blitt enda viktigere enn før. Som ansvarlig forvaltningsorgan må vi derfor opprettholde et tydelig fokus på kvalitet på prøven og gjennomføringene. Gjennom vårt ansvar for faglig og pedagogisk utvikling av norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, skal vi også bidra til kvalitet i opplæringen.

Godkjenningsordningen for private tilbydere

For å effektivisere søknadsbehandlingen og gi økt forutsigbarhet for søker, er godkjenningsordningen for private tilbydere av norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere endret i 2016. Vi innførte fire årlige søknadsfrister og laget eget søknadsskjema for tilbydere av nettbasert opplæring. Søknadsskjemaene og veiledningen er oppgradert. I tillegg ble alle forhåndsgodkjente tilbydere opplyst om at ordningen om forhåndsgodkjenninger for universiteter, høyskoler, studieforbund, nettskoler og folkehøgskoler opphører fra 1.7.2017. Vox har behandlet cirka 40 søknader i 2016.

Særskilt tilrettelegging av norskopplæringen

Som et ledd i oppfølgingen av tiltak i Meld. St. 16 (2015–2016) *Fra utenforskap til ny sjanse* fikk Vox i oppdrag å utrede særskilt tilrettelegging av opplæring for personer med nedsatt funksjonsevne/lærevansker innen introduksjonsloven (tillegg 2 fra JD). Oppdraget innebar å kartlegge behov, beskrive praksis i kommunene, kartlegge kompetanse på feltet, vurdere tilretteleggingstiltak og foreslå løsninger. Rapport ble oversendt JD 15.9.2016.

Nynorske læremidler i norskopplæringen

Høsten 2016 lyste vi ut tilskudd til utvikling og produksjon av læremidler på nynorsk. Basert på innspill fra ressursgruppa vi samarbeider med var to områder prioritert: læremidler innenfor den første lese- og skriveopplæringen og læremidler som dekker nivå A2-B1 ble prioritert. Vi mottok 13 søknader. Tilskuddsmidlene på kr 2 560 000 ble fordelt på fem læremidler fra Cyberbook, Fagbokforlaget og Cappelen Damm. Enkelte gjelder revisjon eller omsetting og vil bli ferdigstilt i løpet av våren/høsten 2017. Andre skal utvikles og vil være ferdigstilt i 2019. Med ferdigstilling av disse læremidlene **er Vox' vurdering at** en stor del av nåværende læremiddelbehov på nynorsk er dekket.

Kvalitetsstandarder for norskopplæring utenfor introduksjonsloven

I tillegg 2 fra JD fikk Vox også i oppdrag å utvikle forslag til nasjonale veiledende standarder som skal bidra til at norskopplæring gitt eller bestilt av det offentlige, holder en viss kvalitet. Standardene skal kunne brukes på tvers av sektorer og skal bidra til harmonisering. Oppdraget er forankret i Meld. St. 16 (2015–2016) *Fra utenforskap til ny sjanse*. Rapport ble oversendt JD 30.9.2016.

KUM-midler

Vox har samarbeidet med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) om tilskuddsordningen med kommunale utviklingsmidler (KUM) innenfor tiltak 3 «Bedre tilpasset norskopplæring for innvandrere med høyere utdanning» fra Handlingsplan 2013-2016 «Vi trenger innvandrernes kompetanse». Vox mottar og behandler søknader til tiltaket, samt følger opp prosjektene med to nasjonale erfaringssamlinger i året. Det er satt av 1,3 mill. kr. til tiltaket, av totalt 33,4 mill. kr.

Statsborgerprøven

Statsborgerprøven ble lansert 1. januar 2017. I utviklingen av prøven har vi lagt vekt på en bred forankring gjennom en ekstern oppgavekommissjon og en referansegruppe med deltakere fra IMDi, Oslo kommune, Civita, Agenda og Ipsos. I løpet av 2017 vil vi få informasjon om hvor mange som tar prøven og hvordan den fungerer. Vi vil rapportere foreløpig på dette i halvårsrapporteringen. Vi er bekymret for kapasiteten og kvaliteten på gjennomføringene av både denne og norskprøvene i kommunene fordi dokumenterte resultater fra prøvene i økende grad kreves av arbeidsgivere og for å få permanent opphold og statsborgerskap.

4.1 Delmål: Rask overgang til arbeid eller utdanning for nyankomne innvandrere

Prøvene i norsk- og samfunnskunnskap for voksne innvandrere er godt etablert og etterspørselen etter særlig norskprøven er økende. Den tekniske gjennomføringen fungerer bra, men kapasiteten og kvaliteten på gjennomføringene i kommunene er fortsatt en utfordring. Mange har ikke mulighet til å ta prøvene i egen kommune, og det kan også være vanskelig å finne en kommune med ledige plass. Dette er særlig bekymringsfullt når dokumenterte resultater fra prøvene i økende grad kreves av arbeidsgivere og for å få permanent opphold og statsborgerskap. Kompetanse Norge vil i 2017 levere en utredning med forslag til hvordan kapasiteten og kvaliteten på gjennomføringen av prøvene kan forbedres.

4.1.1 Styringsparameter 1: Andel deltakere som består prøve i samfunnskunnskap

Prøven i samfunnskunnskap skal avslutte opplæringen i 50 timer samfunnskunnskap og gjennomføres i kommunene på et tidspunkt kommunene selv bestemmer. Prøven i samfunnskunnskap er en digital flervalgsprøve som består av 38 spørsmål med tre svaralternativer. For å bestå må man ha minst 29 riktige svar. Prøven er per i dag tilgjengelig på 29 språk, og det er laget lydfiler til sju av språkene.

I 2016 ble det avlagt 12 491 prøver i samfunnskunnskap, på 28 ulike språk. 9807 av prøvene ble bestått, som gir en andel bestått på 79 prosent. Det er stor variasjon i andel beståtte prøver mellom de ulike språkene. Til sammenligning ble det i 2015 avlagt 6820 prøver, hvilket tilsier at det har vært nær en dobling av antall prøver som er avlagt.

En beståttandel på 79 prosent er 11 prosentpoeng lavere enn resultatmålet på 90 prosent, som således ikke er nådd. Samtidig er det en forbedring fra resultatene i 2015 og 2014, da beståttandelen var på henholdsvis 78 og 75 prosent. Variasjon i andel bestått på de ulike språkene kan henge sammen med utdanningsnivået i de nyankomnes opprinnelsesland.

4.1.2 Styringsparameter 2: Andel deltakere med rett og plikt som oppnår A2 eller høyere på norskprøve

Norskprøven skal avslutte opplæringen i norsk for voksne innvandrere. Prøven består av en skriftlig og en muntlig prøve. Den skriftlige prøven er digital og består av tre delprøver som måler leseforståelse, lytteforståelse og skriftlig framstilling. Prøven i muntlig kommunikasjon inneholder både individuelle oppgaver og samtaleoppgaver. Norskprøven bygger på Det felles europeiske rammeverket for språk og måler nivåene A1, A2, B1 og B2.

Norskprøven ble gjennomført i mai/juni og november/desember 2016 med til sammen 19 720 kandidater. Det ble arrangert prøve ved 244 prøvesteder i mai/juni og 231 ved gjennomføringen i november/desember. Over 11 294 kandidater gjennomførte prøve i mai/juni og om lag 8426 kandidater tok prøve i november/desember.

Bortsett fra forbigående kapasitetsproblemer første dag for påmelding til sommerprøven, har det ikke vært problemer med teknisk gjennomføring. Vox er fremdeles bekymret over kapasiteten i kommunene. Vi mottar svært mange henvendelser fra personer som ønsker å melde seg opp til prøve, men som opplever at det er vanskelig å finne et prøvested som har ledige plasser.

Vox lager tilrettelagte prøver for kandidater som av ulike årsaker ikke kan ta den ordinære norskprøven. Tilrettelagt norskprøve for synshemmede har fram til nå vært tilgjengelig på nivå A1–A2 og A2–B1. Nivå B1–B2 vil være klar til utvikling av norskprøven fra sommeren 2017. Tegnspråklige kandidater har mulighet til å erstatte delprøve i lytteforståelse med en avlesningsprøve i norsk tegnspråk. Denne prøven tilbys på nivå A1–A2 og A2–B1. Prøve i muntlig kommunikasjon kan erstattes av en prøve i tegnspråklig kommunikasjon. Denne prøven tilbys på nivå A1–A2, A2–B1 og B1–B2.

Tabell 1 viser antall gjennomførte prøver med gyldig resultat. Det betyr at om en kandidat har tatt en delprøve to ganger i 2016, er vedkommende talt opp to ganger. Det betyr også at personer som er tatt for fusk eller av andre årsaker ikke har fått grunnlag for vurdering, er ekskludert fra tallene.

Tabell 1: Resultater fra norskprøven i 2016 - alle kandidater

	Antall	Under A1		A1		A2		B1		B2	
		Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Muntlig prøve	15 087	36	0,2	1 338	8,9	6 374	42,2	5 514	36,5	1 825	12,1
Lesing	15 671	385	2,5	2 739	17,5	4 284	27,3	4 684	29,9	3 579	22,8
Lytting	15 760	77	0,5	1 955	12,4	6 141	39,0	4 096	26,0	3 491	22,2
Skriftlig framstilling	16 552	170	1,0	2 296	13,9	8 124	49,1	5 393	32,6	569	3,4

Tabellen viser resultater før all klagesensur fra desemberprøven er avsluttet. Tallene kan derfor endre seg noe, men basert på erfaringer er det liten grunn til å tro at prosentandelene som har oppnådd A2 eller bedre vil endre seg i særlig grad. På grunn av manglende integrasjon mellom Vox sitt prøvesystem og NIR er det ikke mulig å skille ut rett- og pliktgruppen i 2016. Tabellen viser resultatene for kandidatene samlet, og det er ikke mulig å skille ut kandidater fordelt på spor.

87,1 prosent oppnådde A2 eller bedre på lytteforståelse, 80,1 prosent på leseforståelse og 85,1 prosent på skriftlig framstilling. Til sammen utgjør disse delprøvene den skriftlige prøven. Dette viser at resultatmålet på 70 prosent bestått er nådd med god margin for alle delferdighetene til skriftlig prøve. Resultatene i 2016 var noen prosentpoeng lavere enn i 2015 i lytteforståelse og leseforståelse, men seks prosentpoeng bedre i skriftlig framstilling.

91 prosent oppnådde A2 eller bedre på den muntlige prøven. Resultatmålet på 90 prosent bestått muntlig prøve er dermed nådd. Resultatet er det samme som for 2015.

En rapport som oppsummerer resultater og erfaringer fra gjennomføring av prøvene i 2016, er under arbeid og sendes til JD etter at klagesensuren er gjennomført.

Testfaglig nettverk

Vox har tatt initiativ til å etablere et testfaglig nettverk for institusjoner som jobber med prøveutvikling på nasjonalt nivå. I alt 11 institusjoner, blant dem miljøene tilknyttet de nasjonale prøvene er med. Nettverket bidrar til økt samarbeid mellom institusjonene gjennom informasjonsutveksling, gjensidig opplæring og diskusjoner av felles utfordringer.

4.1.3 Styringsparameter 3: Kjennskap til og etterspørsel etter prøvene i norsk og samfunnskunnskap

Mange stillinger stiller krav til norskferdigheter. Det er viktig at språkkravet knyttes spesifikt til hvert enkelt yrke og at kravet til norsk ikke settes så høyt at det utestenger personer som kunne fungert i yrket. Vox har brukt ulike kanaler for å opplyse om prøvene generelt og språkkrav spesielt: Vox.no, nyhetsbrev, tradisjonelle og sosiale medier, til partene i arbeidslivet og på konferanser. Norskopplæring, norskprøven og norskkrav var blant annet et sentralt tema under Arendalsuka i august. Det har vært stor interesse for norskprøven i våre egne kanaler. Fire av de fem mest leste nyhetssakene på vox.no handlet om norskprøven og språknivå. Saken om norskprøven ved opptak til høyere utdanning var mest besøkt i 2016, med over 15.000 besøk. Den mest leste saken i de ukentlige nyhetsbrevene våre er «Se resultatet av norskprøven i din kommune».

I eksterne kanaler har vi jobbet hovedsakelig med å skape oppmerksomhet rundt norskkrav i arbeidslivet og resultatene på norskprøvene.

4.1.4 Styringsparameter 4: Antall lærere og ledere som deltar i etter- og videreutdanningstilbud per år og deres tilfredshet med tilbudet

Av totalt antall deltakere i fylkesvise etterutdanningskurs er cirka 2300 lærere fra norskopplæringen. 82 prosent av deltakerne har svart 4 eller 5 på en skala fra 1 til 5 der 1 betyr Helt uenig og 5 betyr Helt enig, på utsagnet «Jeg hadde en positiv helhetsopplevelse av kurset»). Resultatkravene til antall deltakere og tilfredshet er oppnådd. Vi har valgt å omtale etter- og videreutdanning for lærere som underviser i grunnleggende ferdigheter og i norsk under ett fordi tilbudene om etter- og videreutdanning kan gjelde begge lærergruppene. Tiltakene er omtalt på side 14.

4.1.5 Styringsparameter 5: Andel lærere med formell kompetanse i relevante fag

I notatet «Kompetanse og kompetansebehov blant lærerne i 50 timer samfunnskunnskap» kartla Vox kompetansen, opplevd kompetansebehov og ansettelsesforholdet blant lærerne i 50 timer samfunnskunnskap. Notatet er basert på en spørreundersøkelse sendt ut til lærere i norsk og samfunnskunnskap fra 2015.

4.1.6 Styringsparameter 6: Kommunenes planlegging og gjennomføring av opplæring i 50 timer samfunnskunnskap

Cirka 300 deltok på kurs for tospråklige lærere i 2016.

Pensum til 50 timer samfunnskunnskap for voksne innvandrere ligger på samfunnskunnskap.no. Innholdet på siden er oppgradert i 2016 og legges fortløpende ut etter hvert som det oversettes. Innholdet er nå tilgjengelig på i alt 25 språk. Eksempler på god praksis i opplæring i samfunnskunnskap for voksne innvandrere er noe av det nye materialet som er laget og som det er lenket til på lærersiden.

På vår temaside om samfunnskunnskap presenteres gode eksempler på.

4.1.7 Tiltak for å heve kompetansen blant lærere i norskopplæring for voksne innvandrere

I 2016 er det avholdt fem modulkurs for tospråklige lærere som underviser i 50 timer samfunnskunnskap for voksne innvandrere under introduksjonsloven med cirka 300 deltakere.

Vi har også arrangert en temakonferanse for de samme lærerne i sammenheng med den årlige Norskkonferansen, med tema «arbeidsliv» og «likestilling og diskriminering». Cirka 120 lærere søkte på de 50 plassene på denne temakonferansen.

I november avholdt vi i samarbeid med Stortinget et todagers temakurs. 50 deltakere tilbrakte en dag på Stortinget med blant annet muntlig spørretime, omvisning og utprøving av nytt kursmaterieill tilpasset undervisning av voksne innvandrere.

På Norskkonferansen 2016 deltok cirka 530 lærere og ledere i norskopplæringen.

5. Styring og kontroll i virksomheten

5.1 Økonomiforvaltning

Vi mener Vox sitt regnskap har god kvalitet og at vi har gode rutiner for å avdekke økonomiske avvik gjennom året. I 2015 ble det utviklet et system som knytter innsatsfaktorer opp mot aktiviteter, delmål og hovedmål i strategisk plan. Systemet ble implementert i 2016. Denne styringsinformasjonen gir et bedre beslutningsgrunnlag for prioriteringer.

5.2 Risikovurdering

Vox gjennomfører risikovurderinger på grunnlag av målene som er definert i tildelingsbrevet og oppdragsbrev. Rapporten ble levert 1.2.2016 og framhevet områder der risikovurdering synes spesielt relevant:

- Risiko knyttet til forvaltning av tilskuddsmidler
- Risiko knyttet til utvikling av statsborgerprøven
- Risiko knyttet til videreutvikling av Program for basiskompetanse i frivilligheten
- Risiko knyttet til organisasjon og kapasitet

5.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kunnskapsdepartementet (KD) **gjennomførte tilsyn med Vox' arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap** i oktober 2015. Oppfølgingspunkter og merknader fra tilsynet er tatt med i vårt beredskapsarbeid i 2016. Merknadene var særlig knyttet til systematikk rundt arbeidet med ROS-analyser og til informasjonssikkerhet.

Vox utarbeidet en ny ROS-analyse i begynnelsen av 2016. Mange av tiltakene på grunnlag av analysen ble gjennomført i løpet av året. Vox gjennomførte sin årlige kriseøvelse i september 2016. Øvelsen la særlig vekt på informasjon på avveie. Øvelsen er evaluert og viser at Vox har en god kriseberedskap med en øvet og velfungerende kriseledelse.

5.3.1 Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen

Arbeidet med å etablere et overordnet styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS) ble fullført i 2016. Styringssystemet er basert på ISO 27001 standarden og veileder fra Uninett. Styringssystemet består av en implementert sikkerhetspolicy, mal for risikostyring, en definert sikkerhetsorganisasjon, instruks for datasikkerhet, rutiner for behandling av personopplysninger og andre sikkerhetsbestemmelser. Vox har kartlagt hvilke informasjonsverdier som skal sikres og utarbeidet nye rutiner for sikker håndtering av informasjon. Vox jobber kontinuerlig med oppfølging av systemet, opplæring og videreutvikling.

Tiltaksområdene i Handlingsplanen for informasjonssikkerhet følges opp slik:

Tiltaksområde 1: Styring og kontroll

Sikkerhetsmål og -strategier er utarbeidet, og det er definert en sikkerhetsorganisasjon som skal møtes to ganger i året for å gå gjennom innmeldte avvik og rutiner. I tillegg er det organisert en egen arbeidsgruppe som består av representanter fra ikt og arkiv samt personvernombudet som skal bistå med rådgivning for ledelsen og medarbeidere.

Tiltaksområde 2: Sikkerhet i digitale systemer

I 2016 er det lagt vekt på å sikre ekstern kommunikasjon ved å sikre epost ved TLS og starte et arbeid for å sikre kommunikasjonen mot vår nettsted ved hjelp av

SSL. Vox.no/kompetansenorge.no samt den nye minekurs.kompetansenorge.no er blant nettstedene som er lagt over til SSL.

Tiltaksområde 3: Digital beredskap

Den digitale beredskapen er en del av virksomhetens beredskapsplan og inngår i de årlige beredskapsøvelsene. Øvelsen i 2016 var i hovedsak rettet mot informasjon på avveie.

Tiltaksområde 4: Nasjonale felleskomponenter

Det har i 2016 ikke vært utvikling eller endring av systemer hvor bruk av nasjonale felleskomponenter har vært aktuelt. Vurdering av bruk av felleskomponenter vurderes ved ethvert prosjekt og vil benyttes der det er relevant.

Tiltaksområde 5: Kunnskap, kompetanse og kultur

Opplæring i og bevissthet knyttet til informasjonssikkerhet er en del av vår samlede kompetanseplan. Informasjon om styringssystemet og regelverk ligger tilgjengelig for ansatte via intranettet, og systematisk opplæring av nye medarbeidere i informasjonssikkerhet gjennomføres. I oktober 2016 gjennomførte Vox Nasjonal Sikkerhetsmåned, et opplæringsprogram koordinert av NorSIS.

5.4 Likestilling/diskriminering

Antall ansatte kvinner og prosentvis andel kvinner for de enkelte stillingsgrupper

	2015		2016	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Lederstillinger	9	69	9	64
Seniorrådgivere	46	81	56	73
Rådgivere	21	75	19	76
Saksbehandlere	6	67	9	69
Forsker	1	100	1	100
Kontorstilling/lærling	0	0	0	0
Samlet kvinneandel		78		72

Kvinneandelen i Vox er på 72 prosent i 2016 mot 78 prosent året før. Vox har gjennom flere år vært opptatt av å rekruttere flere menn for å få en jevnere kjønnsfordeling. Vi har samtidig erfart at det har vært en stor overvekt av kvinnelige søkere og at kvinnelige søkere oftest har vært best kvalifisert. Den siste tiden har vi imidlertid fått flere godt kvalifiserte mannlige søkere, og andelen menn er økende.

Gjennomsnittlig lønnstrinn for kvinner og menn fordelt på stillingskategorier

	2015		2016	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Lederstillinger	78	76	81	76
Seniorrådgivere	65	67	67	67
Rådgivere	58	56	60	59
Saksbehandlere	48	53	53	53

Gjennomsnittlig bruttolønn fordelt på kvinner og menn

	2015		2016		
	Lønnstrinn	Mndlønn	Lønnstrinn	Mndlønn LO/YS/UNIO	Mndlønn Akademikerne
Alle ansatte	64	45 842	65	47 258	46 958
Kvinner	64	45 842	66	48 116	47 808
Menn	63	44 933	65	47 258	46 958

Vox er opptatt av likelønn og som tabellene viser, er det tilnærmet lik lønn mellom menn og kvinner, bortsett fra i lederstillinger hvor kvinner har noe høyere lønn. Lønnsvariasjonen kan i stor grad tilskrives ulikhet i alder og ansiennitet. Det er dessuten relativt få menn i enkelte kategorier, og enkeltpersoners lønn kan gi stort utslag. Endringer i forhold til 2015 er resultat av rekruttering og lokale forhandlinger etter HTA 2.5.1, 2.5.2, 2.5.3, og det er nå liten forskjell på kvinner og menn i alle stillingskategorier med unntak av lederstillingene. De fleste lønnsøkningene fikk virkning fra 1. juli 2016 (HTA 2.5.2 og 2.5.1) og 1. oktober 2016 (HTA 2.5.3).

5.5 HMS/arbeidsmiljø

Det ble gjennomført en medarbeiderundersøkelse første halvdel av 2016 som målte blant annet mål- og resultatfokus, lederstøtte, kunnskapsdeling, autonomi og trivsel. Rapporten viste gjennomgående høy skår, med noen utviklingsområder. Resultatene fra undersøkelsen ble fulgt opp i lederutviklingsprogrammet, i styringsdialogen for ledere og i hver enhet. Resultatene skal følges opp med en tilsvarende undersøkelse i 2017.

Det fysiske arbeidsmiljøet i Vox er godt. Tiltak som forebygger muskel- og skjelettplager og tilbyr alle ansatte energipauser med instruktør to halvtimer per uke er prioritert.

Sykefraværet for 2016 har vært på 7,8 prosent. Egenmeldt fravær viser 1,4 prosent, mens det legemeldte fraværet utgjør 6,4 prosent. Totalt er det en økning på 0,4 prosentpoeng fra 2015. Vox er opptatt av å ha så lavt sykefravær som mulig, og alle ledere har gjennomgått rutiner for sykefraværsoppfølging. Oppfølging av sykemeldte og innsats for å hindre sykefravær vil vektlegges i pågående lederutviklingsarbeid også i tiden framover. Arbeidsmiljøutvalget besluttet forøvrig 4.1.2017 å dedikere spesiell oppmerksomhet til mulige årsaker til sykefraværet og vil iverksette målrettede tiltak.

5.6 Forvaltning av egne eiendeler

Vox leier lokaler. Eiendelene består i hovedsak av inventar, samt utstyr og lisenser knyttet til ikt-området. Inventar har en levetid på mellom fem og ti år. Ikt-utstyr har en forventet levetid på tre til fem år og byttes ved behov. Eiendeler listeføres i tråd med økonomiregelverket.

5.7 Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i Vox

Ansettelsesvilkår

	2015		2016	
	Totalt antall personer per 31.12.15, sum årsverk totalt i parentes	Antall personer lønnet over BLDs budsjett, sum årsverk i parentes	Totalt antall personer per 31.12.16, sum årsverk totalt i parentes *)	Sum årsverk totalt over JDs budsjett (**)
Fast ansatte som mottok lønn på telletidspunktet	92 (84,44)	28 (25,96)	106 (86,68)	26,17
Vikarer for fast ansatte	2	1	3	
Midlertidig ansatte	6	3	16	
Lærling	1,75	0	1	
Totalt antall ansatte som mottok lønn, produktive årsverk i parentes	101 (92,7)	32 (29,1)	126 (96,44)	(26,17)
Sum produktive årsverk over KDs budsjett	63,6		70,27	

*) Antall ansatte per 31.12.16 avviker en del fra antall produktive årsverk for året. Det skyldes at det i løpet av andre halvår ble ansatt flere nye, delvis grunnet økning i oppgavemengde og delvis ledighet ved avgang/tilgang.

***) F.o.m. 2016 ble oppgavene over JDs budsjett delt på flere personer enn tidligere. Mange av disse personene har også hatt oppgaver for KD. Det gir derfor ikke mening å oppgi antall ansatte som mottar lønn over JDs budsjett, men mer relevant å oppgi produktive årsverk for året.

Vox hadde pr 31.12.2016 fem fast ansatte som ikke mottok lønn på grunn av permisjon.

Økningen i antall ansatte skyldes i hovedsak nye oppdrag. Vox har jevnt over hatt god søkning og godt kvalifiserte søkere til våre utlyste stillinger. Vi har hatt en bevisst rekrutteringspolitikk hvor vi har oppfordret nyutdannede til å søke stillinger der det ikke er helt nødvendig med lang erfaring, og gjennomsnittsalderen har gått ned de siste årene. Vi har fått en bedre balanse mellom ansatte med lang erfaring og yngre som kan tilføre ny kompetanse. Per 31.12.16 er gjennomsnittsalderen 47 år (mot 49 samme tid 2015).

Vi ser ingen motsetning mellom en god seniorpolitikk og rekruttering av yngre medarbeidere. Vi er opptatt av å beholde seniorer og å legge til rette for at de skal stå så lenge som mulig i arbeidslivet. Vi benytter tidligere ansatte som er inne på pensjonistvilkår, i perioder med behov for deres kompetanse og ekstra arbeidskraft.

5.8 Lærlinger

Vox er godt fornøyd med samarbeidet med Meteorologisk institutt, Lånekassen og NUPI om lærlinger i kontor- og administrasjonsfaget. To lærlinger har bestått fagprøve i 2016, og én lærling skal ta fagprøve våren 2017. Det ble ansatt ny lærling høsten 2016, men vedkommende sluttet kort tid etter oppstart etter eget ønske. Det var da for sent å få ny kvalifisert lærling, og Vox valgte derfor å ta inn en praksiselev. Rekrutteringsprosess for en ny lærling er i gang, med oppstart høsten 2017.

Vox har en lærling i ikt-servicefaget.

5.9 Brukerorientering

Vår gjennomgang av ulike evalueringer viser at brukerne våre stort sett er fornøyde med våre tjenester, og at Vox følger opp evalueringene:

- Vox sender ut evalueringer til alle de som deltar på våre kurs, konferanser og samlinger. Deltakerne er jevnt over fornøyde, og Vox bruker resultatene til å videreutvikle arbeidet sitt.
- Undersøkelsen Informasjonskilder til Kompetansepluss blir sendt ut hvert år til tilbydere og Kompetansepluss-virksomheter. Resultater fra undersøkelsen brukes til å forbedre informasjonen i forbindelse med utlysningen av Kompetansepluss-midler.
- Lærere som bruker samfunnskunnskap.no gir jevnlig tilbakemeldinger til Vox om feil og mangler.

Etter vår vurdering har Vox en god dialog med brukerne sine. Vi ber systematisk og regelmessig om tilbakemeldinger, og vi følger opp svarene fra brukerne for å gjøre tjenestene våre bedre.

6. Framtidsutsikter

Arbeidslivet er i raskere endring enn noen gang. Lykkes Norge med kompetansepolitikken, lykkes vi også med et mer inkluderende samfunn, økonomisk vekst, et konkurransedyktig næringsliv og grunnlag for fortsatt velferd.

Digitalisering og teknologiutvikling påvirker allerede bedriftenes kompetansebehov. Virksomhetsbarometeret, en undersøkelse Vox utførte blant over 3000 bedrifter i 2016, viser at nesten 50 prosent av norske virksomheter har innført ny teknologi de siste to årene, og at nesten 40 prosent har planer om å gjøre det de to neste. En tredjedel av de virksomhetene som har omstilt eller har planer om det, sier at omstilling er helt nødvendig for å overleve, og en tredjedel sier de trenger flere ansatte med universitets- og høyskoleutdanning.

For de fleste av oss vil et arbeidsliv i rask endring, bety nye krav til kompetanse. Et av Kompetanse Norges viktigste bidrag framover er å gi innspill til og utvikle gode løsninger og finansieringsordninger for livslang læring, tilpasset næringslivets behov og voksnes livssituasjon, enten de er i eller utenfor arbeidslivet. Vi vet at behovet for arbeidskraft med høyere eller yrkesfaglig utdanning øker, og at det blir færre arbeidsplasser for ufaglærte. Da er det et paradoks at folk med utdanning fra høyskole og universitet er overrepresentert blant de som tar videreutdanning. 54 prosent av deltakerne i videreutdanning har høyere utdanning fra før, ifølge Lærevilkårsmonitoren 2016. Det er de som trenger det minst, som får mest. Å motivere til kvalifisering er avgjørende for økt kompetanseheving, og det er Kompetanse Norges vurdering at behovene for veiledning for å ta gode framtidsrettede valg, vil bli enda viktigere med de raske endringene.

Å sikre kunnskap om fremtidige kompetansebehov, og å få denne kunnskapen sammenstilt og formidlet på en formålstjenlig, effektiv og samtidig enkel måte, er en viktig nasjonal oppgave. Et sentralt delmål i Kompetanse Norges strategi er å etablere et kompetansebehovsutvalg (KBU). KBU vil bestå av forskere, analytikere, departementer og partene i arbeidslivet, og Kompetanse Norge skal være sekretariat for utvalget. Kompetanse Norge vil også i 2017 få i oppdrag å lede arbeidet med et nasjonalt kvalitetsrammeverk. Dette vil være et viktig utgangspunkt for videre utvikling av kvalitet og profesjonalitet i karriereveiledningstjenestene. Disse to oppdragene ser vi på som nøkkeloppdrag sammen med arbeidet med utvikling og gjennomføring av forsøk av en modulisert læreplan, kartleggingsverktøy og tilbud om nettbasert opplæring i grunnleggende ferdigheter.

Kompetanse Norge skal fortsette å løfte og synliggjøre kompetansepolitikken betydning for Norges utvikling, blant annet gjennom de tre hovedsatsingsområdene i Nasjonal kompetansepolitisk strategi:

- Gode valg for den enkelte og samfunnet.
- Læring i arbeidslivet og god bruk av kompetanse.
- Stykke kompetansen til voksne med svak tilknytning til arbeidslivet.

I arbeidet med å sette strategien ut i livet, der tiltak skal konkretiseres og realiseres, blir det avgjørende å fortsatt få med seg partene i arbeidslivet, i tillegg til VOFO og Sametinget. De raske endringene i samfunns- og arbeidslivet krever kort responstid når behovene melder seg. Uten et tett samarbeid med partene, vil tiltakene treffe dårlig eller for sent. Det er Kompetanse Norges klare intensjon å fortsette arbeidet for å bygge et relevant organ for økt kompetansebygging, gjennom bruk av samarbeidspartnere i arbeidslivet, kommunalt og regionalt, og frivilligheten. Kompetanse Norge er en virksomhet som etter omorganiseringen i 2015 har bygget en robust struktur for å være utviklingsorientert og snu seg raskt.

Det pågående «Organisasjonsprosjektet i KD» bør slik Kompetanse Norge vurderer det, legge til grunn at det er behov for å sikre mer faste organisatoriske samarbeidsstrukturer på tvers av sektoransvarene innen utdanning, arbeid, næring og modernisering. Dette fordrer et forvaltningsorgan hvor kompetansepolitikken representeres på høyt nok nivå til at det gir legitimitet. Flere land har valgt å organisere kompetansepolitikken i et eget organ med partene i arbeidslivet i en partner- eller medeierrolle, nettopp begrunnet i behovet for koordinert virkemiddelbruk på det kompetansepolitiske området. Kompetansepolitikken har en viktig funksjon i den norske arbeidslivsmodellen. Prioriteringen av og innenfor dette politikkområdet har merkbare konsekvenser, ikke bare for dem som har det konstitusjonelle ansvaret for utdanningspolitikken, men først og fremst for dem som har ansvar for sysselsettingen, og næringsutviklingen.

Høye ambisjoner i tiden som kommer om å inkludere flest mulig i arbeidslivet, gir føringer og økte forventninger til leveranser fra Kompetanse Norge. Det er vår vurdering at den politiske situasjonen, ikke minst preget av pågående omstillinger og en forsterket integreringsdebatt, må gi rom for en bredere kompetansepolitikk, og en enda større vektlegging av behovet for tverretattlig og samordnet innsats enn det vi så langt får til. Kompetanse Norge mener det blir viktig å fortsette innsatsen for tettere samarbeid mellom etater innenfor Kunnskapsdepartementets sektor og kompetansepolitikkenes samarbeidsflater i 2017.

7. Årsregnskap

7.1 Ledelseskommentar

Vox er underlagt Kunnskapsdepartementet (KD) og har oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD). Virksomheten er et statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Vox er statens fagorgan for kompetansepolitikk.

Årsregnskapet utgjør del VI i årsrapporten til KD. Vox revideres av Riksrevisjonen. Revisjonsberetningen kan finnes på Kompetansenorge.no når den er offentlig tilgjengelig.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra KD i Hovedinstruks for **økonomiforvaltning. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Vox' disponible bevilgninger, samt regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.**

Nøkkeltall

Tall i tusen eller %	2016	2015	2014
Samlet tildeling i kr. post 01-99	825 968	742 122	628 144
Samlet tildeling i kr. post 60-76	658 371	599 890	484 880
Samlet tildeling i kr. post 01-29	167 597	142 232	143 264
Utnyttelsesgrad post 01-29	89,3 %	91,6 %	97,4 %
Antall årsverk	96,4	92,7	93,2
Driftsutgifter	124 487	105 887	109 910
Lønnsandel driftsutgifter	61,2 %	65,3 %	59,3 %

Overføringer og årets tildelinger framkommer i note A. Samlet tildeling har i hovedsak økt som følge av økt overføring fra 2015 av tilskuddsmidler i Kompetansepluss.

Prosjektfinansieringen fra KD og tilleggsoppdrag fra JD økt med om lag 30 mill. kr. til sammen. Framdriften i prosjektene 90046 Kartleggingsverktøy – voksnes ferdigheter, 90402 Nettbasert opplæringstilbud, 90317 Karrieresenter stimuleringsmidler og 90400 Selvregistrering i mottak (note 9) er noe forsinket og har medført faseforskyvning av utgifter. Dette forklarer en del av mindreforbruket på kapittel 258 post 21 Tiltak på livslang læring. Mindreforbruket har medført lavere utnyttelsesgrad.

Kapittel 0257 Program for basiskompetanse i arbeidslivet post 70 tilskudd viser et mindreforbruk på 165,813 mill. kr. Det framgår av note B at denne posten er merket med stikkordet «*kan overføres*» i statsbudsjettet. Opplæringsprosjektene det søkes tilskudd til strekker seg vanligvis over to år. Det utbetales en rate ved registrering av deltakere og en rate etter at sluttrapporteringen er kontrollert. Dette innebærer at en andel av årets tilsagn om tilskudd overføres til utbetaling påfølgende år. Andelen overførte midler til 2017 i forhold til samlet tildeling er redusert med 2 prosent sammenlignet med overføringen til 2016.

Utnyttelsesgraden av postene 01-29 er redusert med 2,3 prosent fra 2015. Dette skyldes i stor grad faseforskyvning i enkelte prosjekttildelinger (note 9), langtidsfravær som følge av sykdom hvor det ikke er satt inn vikar og vakanse mellom avgang og tilgang i personalet.

Det framkommer av tabellen over at antall produktive årsverk har økt mens lønnsandel av driftsutgifter redusert. Dette forklares ved at det er relativt store

utgifter til varer og tjenester eller tilskudd i prosjekttildelinger over kapittel 258 Livslang læring og tilleggsoppdrag fra JD.

Det framgår av note 2 Utbetalinger til lønn at lønnsutgiftene har økt med 5,171 mill. kr. Utgifter til fast ansatte har økt med 4 mill. kr., beløpet er inkludert lønnsøkninger som følge av sentrale og lokale forhandlinger.

Reduksjonen i salgs- og leieinntektene som framkommer i note 1 Innbetalinger fra drift skyldes at arbeidet hvor Vox har lånt ut personell og fått refusjon for lønnsutgifter fra KD nå er avsluttet.

Økningen i kjøp av fremmede tjenester som framkommer i note 3 Andre utbetalinger til drift skriver seg i hovedsak fra aktivitet under de nye prosjekttildelingene gitt til tilleggsoppdrag både fra KD og JD. Investeringsutgifter er i hovedsak knyttet til lisenser og utstyr på **ikt**-området.

Oslo, 27. mars 2017

Gina Lund, direktør

7.2 Prinsippnote

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «**Netto rapportert til bevilgningsregnskapet**» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

7.2.1 Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i

tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Vox har ikke avgitt belastningsfullmakt.

7.2.2 Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

7.3 Årsregnskap 2016

Bevilgningsrapportering

Note A

Note B

Artskontorrapportering

Note 1 Innbetalinger

Note 2 Utbetaling av lønn

Note 3 Andre utbetalinger til drift

Note 4 Finansinntekter og -utgifter

Note 5 Utbetaling til investeringer

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer til staten

Note 8 Sammenheng mellom avregning til statskassen osv

Note 9 Oversikt over kapittel 0258 post 21 per prosjekt

Årsregnskapet med noter sendes som vedlegg til denne årsrapporten.

8. Rapporter publisert i 2016

Tittel
Karriereveiledning for nyankomne innvandrere
Ni av ti anbefaler karriereveiledning (faktaark)
Stor aktivitet i de offentlige karrieresentrene i 2015
Norske virksomheters etterspørsel etter kompetanse (tidligere Vox-barometeret)
Formidling av framtidige kompetansebehov
Norske virksomheter ønsker tilrettelegging og tilpassing av utdanning
Kompetanse og kompetansebehov blant lærerne i 50 timer samfunnskunnskap (Vox-barometeret)

9. Foredrag og innlegg

Arrangør	Tema for innlegg foredrag	Arrangement
Adults Learning Mathematics, International Research Forum	«Numeracy, a Critical Skill in Adult Education». Vox presenterer det vi har gjort med grunnleggende ferdigheter i regning med fokus på personlig økonomi	ALM 23 – et årlig forum for de som underviser voksne i regning/matematikk
ALTE (Association of Language Testers in Europe)	The bumpy road towards digital testing	konferansedag Helsinki
ALTE	Progress on the research project: CEFR in the labour market	ALTE-møte Helsinki, CEFR-special interest group
ALTE	Digitale prøver i norsk	Nordisk møte Helsinki
Arbeids og velferdsdirektoratet	Vox sine oppdrag i Stortingsmelding 16	Navs fagnettverk for integrering
Arbeids og velferdsdirektoratet	Karriereveiledning i mottak	Samling for Nav-veiledere
Bergen International Migration and Ethnical relations research Unit (IMER) og Chr. Michelsen Institute (CMI)	Kravet om bestått prøve i norsk og samfunnskunnskap for permanent opphold	Debattmøte om innstrammingsforslagene
Blindeforbundet	Tilrettelagt prøve for synshemmede	E-braille-konferansen, Trondheim
EU-kommisjonen	Hvordan myndigheter kan samarbeide med partene i arbeidslivet og opplæringstilbydere om å øke tilgangen til læring på arbeidsplassen	European Vocational Skills Week
EU-kommisjonen	PES – People empowering services	European Vocational Skills Week

European Centre for Modern Languages, ECML	Language requirements in subject learning	Workshop on The language of schooling
Fagforbundet	Om Kompetansepluss for tillitsvalgte i Fagforbundet	Nasjonal nettverkssamling
Fylkesmannen i Hordaland	Karriereveiledning for rådgivere	Inspirasjon og deling – nasjonal fagkonferanse i kriminalomsorgen
Fylkesmannen i Hordaland, Kriminalomsorgsdirektoratet, Nav og Helsedirektoratet	Karriereveiledning i kriminalomsorgen	4-partskonferanse i kriminalomsorgen
HiL og HSN	Styrking av forskningen innenfor karriereveiledning	Fag- og forskningsseminar
HiOA	Presentasjon av «selvregistrering av kompetanse i mottak»	Seminar for prosjektgruppe som jobber med komplementerende sykepleier- og lærerutdanning rettet mot flyktninger
HiOA	Karriereveiledning og sosial rettferdighet	Karriereveiledningsstudiet, studiesamling
IMDi	Presentasjon av «selvregistrering av kompetanse i mottak»	Seminar for alle fylkesmennene, som har tilsynsansvar for kommunenes gjennomføring av introduksjonsprogrammet
IMDi	Presentasjon av «selvregistrering av kompetanse i mottak»	Møte med IMDIs digitale styringsgruppe
IMDi, UDI og AV-Dir i samarbeid med Vox	Karriereveiledning i mottak	Tjenesteledernettsverk for integreringsmottak
International Association for Educational and Vocational Guidance (IAEVG)	En paperpresentasjon om karriereveiledning og sosial rettferdighet, en workshop om karrierelæringspedagogikk som bidrag til rettferdighet	IAEVG-konferansen 2016
International Language Testing Association (ILTA)	Assessing low-educated learners	The 2016 Language Testing Research Conference
Karriereenheten i Oslo kommune	Vox' rolle og karriereveiledningsfeltet i Norge	Innlegg for UU-centeret i Danmark, som var på besøk
Karriereforum for høyere utdanning	NOU 2016: 7: Norge i omstilling	Møte med lederne for karrieretjenestene i UH-sektoren
Karrieresenteret i Vestfold	Presentasjon av karrieresenter-modellen for NHO og LO	
Karrieresenteret i Vestfold	Hvordan kan karriereveiledning bidra til et mer rettferdig samfunn	Samling for karriereveiledere, rådgivere og Nav-veiledere
Nordisk-baltisk nettverk for dialog om den digitale utviklingen av karriereveiledningsfeltet	The development of digital mapping tools in refugee reception centers	Second e-Guidance and e-Governance Seminar for «policy-makers» fra nordiske og baltiske land
LO	Kompetansepolitikk – særlig om voksnes læring	LOs utdanningskonferanse 2016

Lovisenberg diakonale høgskole	Voksnes læring, opplæring av kollegaer og læring på arbeidsplassen	Kurs for kontorfaglig ansatte som tar videreutdanning på bachelornivå
Low Educated Second Language and Literacy (LESLLA)	Giving LESLLA-learners a fair chance in testing	LESLLA-symposium
NHO Service, attføringsbedriftene	Det nye arbeidslivet og kompetansepolicyen	iJobbdagene «Inkludering i framtidens arbeidsliv»
Nord-Trøndelag fylkeskommune	NOU 2016: 7: Norge i omstilling.	Samling for rådgivere og karriereveileder i Nord-Trøndelag
NTNU, Skrivesenteret	Vurdering av minoritetsspråklige elevers skriving	Møte for skrivesenterets ressursgruppe
Nygård skole	Muntlig prøve nok en gang	Workshop
Oslo VO	Fra utenforskap til ny sjanse – status for framdrift i arbeidet	Ledersamling
Oslo VO Servicesenter	Karriereveiledning for nyankomne innvandrere	Rådgivernetttverk i Oslo
Senter for IKT i utdanningen i samarbeid med Vox	Kompetansekartlegging i asylmottak	2nd Nordic e-Guidance and e-Governance seminar
Skolverket, Sverige	Karrierekompetanse	Fagdag om karrierekompetanse
SSB	Innvandrerens medbragte utdanning	Årlige møte om innvandrernes medbragte utdanning - for JD, KD, IMDi, NOKUT og SSB
Steinkjer kommune, integreringsmottak	Kartlegging og karriereveiledning i mottak	Åpning av integreringsmottak i Steinkjer
The European Basic Skills Network (EBSN), det slovenske utdanningsdepartementet og voksenopplæringsinstituttet	«National policy – Local implementation»	EBSN-konferansen 2016
UiB	Testing og vurdering av språkferdigheter - undervisningsmodul, Noran 109	Forelesningsrekke
UiB	Vurdering av skriftlige ferdigheter - undervisningsmodul, Noran 109	Forelesningsrekke
UiO og HiOA	Om career management skills	Nasjonalt studieveilederseminar
Utdanningsdirektoratet	NOU 2016: 7: Norge i omstilling.	Erfaringssamling program for bedre gjennomføring i videregående opplæring
Utdanningsdirektoratet	Selvregistrering av kompetanse i mottak	Møte med voksenteamet i Udir
Voksenåsen	Norsk – nøkkelen til integrering og arbeid	Integreringskonferansen 2016

10. Arrangementer/kurs

Nasjonal kompetansepoltisk strategi		
Temakonferanse 2: Krav til omstilling og kompetanseutvikling i arbeidslivet	Stavanger	Ca. 70 deltakere
Temakonferanse 3: Samordnet innsats for voksnes læring	Oslo	Ca 90 deltakere
Frokostseminar	Oslo	40 deltakere
Temakonferanse, samisk perspektiv	Tromsø	50 deltakere
Seminar – ulike sider ved vilkår for læring i arbeidslivet	Oslo	25 deltakere
Temakonferanse 4: Gode valg for den enkelte og samfunnet	Bergen	90 deltakere
Temakonferanse 5, Skal hele jobben gjøres på jobben?	Arendalsuka	ca. 60 deltakere
Norge i omstilling: hvordan heve kompetansen og sikre at færre faller utenfor?	Arendalsuka	ca. 200 deltakere
Hvorfor tar vi ikke i bruk innvandrernes kompetanse?	Arendalsuka	ca. 60 deltakere
Frokostseminar: Seniorpolitiske perspektiver	Oslo	30 deltakere
Norsk og 50 timer samfunnskunnskap		
Temakurs i samfunnskunnskap	Oslo	116 deltakere
Kurs i 50-timers samfunnskunnskap	Oslo	57 deltakere
Kurs i 50-timers samfunnskunnskap	Trondheim	60 deltakere
Kurs i 50-timers samfunnskunnskap	Oslo	80 deltakere
Etterutdanningskurs i 50-timers samfunnskunnskap, del 1	Drammen	54 deltakere
Etterutdanningskurs i 50-timers samfunnskunnskap, del 2	Drammen	62 deltakere
Etterutdanningskurs i 50-timers samfunnskunnskap i samarbeid med Stortinget	Stortinget, Oslo	60 deltakere
Norskkonferansen 2016	Oslo	490 deltakere
Prøveadministrasjon		
Sensorsamling norskprøven	Oslo	19 deltakere
Sensorsamling norskprøven	Oslo	78 deltakere
Kurs i det prøveadministrative systemet (PAD), nybegynnere	Oslo	24 deltakere
Kurs i det prøveadministrative systemet (PAD), viderekommende	Oslo	38 deltakere
Kurs i det prøveadministrative systemet (PAD), viderekommende	Vox	11 deltakere
Test i Norsk, prøveavvikling	Oslo	60 deltakere
Norsktrening		
3 kurs for frivillige norsktrenere	Vox' lokaler	I alt 90 deltakere
3 kurs for frivillige norsktrenere	Røde Kors, Oslo	I alt 100 deltakere
Kurs for frivillige norsktrenere	Trondheim folkebibliotek	50 deltakere
Kurs for frivillige norsktrenere	Røde Kors, Bergen	30 deltakere
Kurs for frivillige norsktrenere	Stiftelsen Arkivet, Kristiansand	35 deltakere

Kurs for frivillige norsktrenere	Røde Kors, Stavanger	45 deltakere
Kurs for frivillige norsktrenere om digitale hjelpemidler	Vox' lokaler	20 deltakere
Karriereveiledning		
Fagsamling 2016 for karrieresentrene	Oslo	140 deltakere
Nettverksmøte for ledere ved karrieresentrene 2016	Oslo	30 deltakere
Sertifiseringskurs		
3 sertifiseringskurs Digitaltesten	Vox	I alt 60 deltakere
Sertifiseringskurs Regnetesten	Vox	13 deltakere
Annet		
15-årsjubileum Vox m fagseminar	Oslo	300 deltakere
Workshop nettbasert opplæring i samarbeid med Gjøvik Læringscenter.	Oslo	50 deltakere
BKA: Oppstartseminar for prosjekter 2016	Vox	65 deltakere

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2016

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindretgift
0254	Tilskudd til voksenopplering	70	Tilskudd til studieforbund	A	208 374 000	208 374 004	-4
0254	Tilskudd til voksenopplering	73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	A	12 762 000	12 762 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre	70	Senter for studier av holocaust og livssynsminoriteter	A	32 070 000	32 070 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre	71	Falstadsenteret	A	18 636 000	18 636 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre	72	Stiftelsen Arkivet	A	11 122 000	11 122 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre	73	Nansen fredssenter	A	6 040 000	6 040 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre	74	Narviksenteret	A	5 737 000	5 737 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre	76	Raftostiftelsen	A	4 987 000	4 987 000	0
0256	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk	01	Driftsutgifter	A, B	54 808 000	53 604 099	1 203 901
0256	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	13 217 000	13 368 780	-151 780
0257	Program for basiskompetanse i arbeidslivet	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	5 861 000	5 672 386	188 614
0257	Program for basiskompetanse i arbeidslivet	70	Tilskudd	A, B	326 785 000	160 971 592	165 813 408
0258	Tiltak for livslang læring	21	Spesielle driftsutgifter	A, B og 9	37 010 000	30 877 554	6 132 446
0258	Tiltak for livslang læring	60	Tilskudd til karriereveiledning	A	31 858 000	31 858 000	0
0495	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	01	Driftsutgifter	B	0	6 144 307	-6 144 307
0496	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	3 075 000	2 389 495	685 505
0497	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	39 222 000	36 782 135	2 439 865
0497	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	A, B	14 054 000	14 013 229	40 771
0605	Arbeids- og velferdsetaten	01	Driftsutgifter	B	0	2 000 000	-2 000 000
1633	Netoordning for mva i staten	01	Driftsutgifter		0	7 235 203	
<i>Sum utgiftsført</i>					825 618 000	664 644 785	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merinntekt (-) og mindreinntekt
3256	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk	01	Inntekter fra oppdrag	A, B	12 425 000	13 000 716	-575 716
3256	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk	02	Salgsinntekter med mer	A, B	346 000	1 172 523	-826 523
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		0	2 731 893	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		0	9 166 302	
<i>Sum inntektsført</i>					12 771 000	26 071 434	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

Kapitalkontoer	Regnskap 2016	Merinntekt (-) og mindreinntekt
60073901 Norges Bank KK /innbetalinger	22 604 213	
60073902 Norges Bank KK/utbetalinger	-659 620 265	
702831 Endring i mellomværende med statskassen	-1 557 300	
<i>Sum rapportert</i>	0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

	31.12.2016	31.12.2015	Endring
702831 Mellomværende med statskassen	-10 945 179	-9 387 879	-1 557 300

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
25 470		208 374 000	208 374 000
25 473		12 762 000	12 762 000
25 570		32 070 000	32 070 000
25 571		18 636 000	18 636 000
25 572		11 122 000	11 122 000
25 573		6 040 000	6 040 000
25 574		5 737 000	5 737 000
25 576		4 987 000	4 987 000
25 601	2 020 000	52 788 000	54 808 000
25 621	707 000	12 510 000	13 217 000
25 721	555 000	5 306 000	5 861 000
25 770	148 967 000	177 818 000	326 785 000
25 821		37 010 000	37 010 000
25 860		31 858 000	31 858 000
49 501			0
49 621	775 000	2 300 000	3 075 000
49 721	1 654 000	37 568 000	39 222 000
49 722		14 054 000	14 054 000
60 501			0
325 601		12 425 000	12 425 000
325 602		346 000	346 000
Sum	154 678 000	683 711 000	838 389 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
25 601		1 203 901		1 203 901	826 523			2 030 424	2 639 400	2 030 424
25 621		-151 780		-151 780	575 716			423 936	565 500	423 936
25 721	"kan overføres"	188 614		188 614	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	188 614	188 614	188 614
25 770	"kan overføres"	165 813 408		165 813 408	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	165 813 408	165 813 408	165 813 408
25 821		6 132 446		6 132 446	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	0	0
49 501	"mottatte belastningsfullmakter"	-6 144 307		-6 144 307	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	0	0
49 621	"kan overføres"	685 505		685 505	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	685 505	685 505	685 505
49 721	"kan overføres"	2 439 865		2 439 865	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	2 439 865	2 439 865	2 439 865
49 722		40 771		40 771	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	40 771	702 700	40 771
60 501	"mottatte belastningsfullmakter"	-2 000 000		-2 000 000	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	0	0

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2016

	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	11 790 178	10 019 490
Salgs- og leieinnbetalinger	1	2 116 713	3 362 050
Andre innbetalinger	1	266 015	256 410
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		14 172 906	13 637 949
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	76 160 201	69 137 438
Andre utbetalinger til drift	3	48 326 805	36 750 290
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		124 487 007	105 887 728
Netto rapporterte driftsutgifter		110 314 101	92 249 779
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	333	284
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		333	284
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	1 644 616	2 157 132
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	5 211	1 454
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		1 649 827	2 158 587
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 649 494	2 158 303
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	2 587 012	4 029 697
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		2 587 012	4 029 697
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	531 272 748	474 993 843
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		531 272 748	474 993 843
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		144 881	136 290
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		9 166 302	8 201 993
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		7 235 203	5 574 977
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-2 075 980	-2 763 306
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		638 573 352	562 608 922

Oversikt over mellomværende med statskassen **

Eiendeler og gjeld	2016	2015
Fordringer	22 500	107 200
Kasse	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-3 674 940	-2 636 573
Skyldige offentlige avgifter	-28 160	-113 686
Annen gjeld	-7 264 579	-6 744 820
Sum mellomværende med statskassen	8	-9 387 879

Note 1 Innbetalinger fra drift		
	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra EU	1 283 760	1 109 031
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	10 506 418	8 910 459
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	11 790 178	10 019 490
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Veiledning/honorarer	0	28 333
Konferanser	1 184 701	1 409 041
Refusjoner	932 011	1 924 677
Sum salgs- og leieinnbetalinger	2 116 713	3 362 050
<i>Andre innbetalinger</i>		
Annen driftsrelatert inntekt	266 015	256 410
Sum andre innbetalinger	266 015	256 410
Sum innbetalinger fra drift	14 172 906	13 637 949

Note 2 Utbetalinger til lønn		
	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	63 622 477	58 451 203
Arbeidsgiveravgift	9 166 302	8 201 993
Pensjonsutgifter*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-3 404 374	-3 133 068
Andre ytelser	6 775 797	5 617 310
Sum utbetalinger til lønn	76 160 201	69 137 438
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
Antall årsverk:	92,7	96,44

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	7 418 905	7 195 964
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	596 730	164 100
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	2 234 725	2 194 561
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	34 209	5 577
Mindre utstyrsanskaffelser	2 945 361	796 237
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 753 505	2 880 628
Kjøp av fremmede tjenester	18 265 741	10 813 776
Reiser og diett	3 070 820	2 578 691
Øvrige driftsutgifter	10 006 808	10 120 756
Sum andre utbetalinger til drift	48 326 805	36 750 290

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	333	284
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	333	284

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	5 211	1 454
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	5 211	1 454

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer		
	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	1 368 405	150 000
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	9 728
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	276 211	1 997 404
Sum utbetaling til investeringer	1 644 616	2 157 132

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
	31.12.2016	31.12.2015
Tilfeldige og andre inntekter (Statskonto 530929)	2 587 012	4 029 697
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	2 587 012	4 029 697

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2016	31.12.2015
Tilskudd til kommuner	12 991 709	18 193 454
Tilskudd til fylkeskommuner	43 113 309	37 050 794
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	89 448 141	1 918 682
Tilskudd til finansielle foretak	156 000	68 513 685
Stipender	1 285 250	475 000
Tilskudd til ideelle organisasjoner	361 506 179	333 275 763
Tilskudd til statsforvaltningen	16 289 405	10 282 406
Tilskudd til utlandet	6 482 755	5 284 060
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	531 272 748	474 993 843

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.**Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen**

	31.12.2016	31.12.2016	Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	96 150	0	96 150
Andre fordringer	-53 627	22 500	-76 127
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	42 523	22 500	20 023
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	290 484	0	290 484
Skyldig skattetrekk	-3 674 940	-3 674 940	0
Skyldige offentlige avgifter	-28 160	-28 160	0
Annen kortsiktig gjeld	-9 820 235	-7 264 579	-2 555 655
<i>Sum</i>	-13 232 850	-10 967 679	-2 265 172
Sum	-13 190 328	-10 945 179	-2 245 149

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balanseført verdi 31.12.2016							0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Note 9 Kapittel 258 post 21					
Prosjektnummer	Prosjektnavn	Tildeling 2016	Tildeling 2015	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindretgift
90461	Utvikling og spredning av metoder for voksnes læring	4 000 000	4 140 000	3 965 461	34 539
90411	Utvikling av kunnskapsgrunnlaget	4 000 000	4 000 000	3 989 971	10 029
90434	Karriereveiledning og realkompetanse	1 900 000	1 900 000	1 828 927	71 073
90442	Kompetanseutvikling tillitsvalgte	1 500 000	1 500 000	1 330 595	169 405
90465	Program for basiskompetanse i arbeidslivet		500 000		
90479	Kompetanseutvikling voksenlærere	5 000 000	5 000 000	4 854 938	145 062
90456	Master i karriereveiledning	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
90046	Kartleggingsverktøy - voksnes ferdigheter	5 000 000	4 000 000	3 436 588	1 563 412
90403	Fredssentre - kvalitetssikring/prosjektledelse	400 000	800 000	111 040	288 960
90404	Narviksenteret - videreføring fra RNB 2013	750 000	700 000	751 614	-1 614
	In-Dept		100 000		
90021	Temakonferanser om kompetansepolitikk	600 000		608 387	-8 387
90402	Nettbasert opplæringstilbud i grunnleggende ferdigheter	2 000 000		1 065 188	934 812
90405	Opplæring av norsktrere og utv.av norsktilbud	1 200 000		1 198 718	1 282
90457	Lærevilkårsmonitoren	760 000		753 657	6 343
90400	Selvregistrering av kompetanse i mottak	5 000 000		3 824 347	1 175 653
90473	Innspill til strategi for arbeidet med fredssentrene	150 000	200 000	47 938	102 062
90021	Strategi for kompetansepolitikk		200 000		
90401	Modulstrukturert forberedende voksenopplæring	2 000 000		1 970 884	29 116
90481	Målgruppeundersøkelse, fremtidig kompetansebehov	150 000	60 000	140 300	9 700
90317	Karrieresenter stimuleringsmidler	1 600 000		0	1 600 000
Sum		37 010 000	24 100 000	30 878 554	6 131 446

Riksrevisjonen

Vår referanse 2016/01138-4

KOMPETANSE NORGE
Org. nr.: 974788985

Riksrevisjonens beretning

Til Kompetanse Norge

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Kompetanse Norges årsregnskap for 2016. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusive noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2016.

Etter Riksrevisjonens mening gir Kompetanse Norges årsregnskap et rettviseende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2016 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2016, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter Riksrevisjonens oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VII) og øvrig informasjon (del I–VI og VIII–X). Riksrevisjonens uttalelse om revisjonen av årsregnskapet og uttalelsene om etterlevelse av administrative regelverk dekker ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–VI og VIII–X), og vi attesterer ikke denne informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det revisors oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskapen opparbeidet under revisjonen, eller hvorvidt den øvrige informasjonen tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom det konkluderes med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er Riksrevisjonen pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens og overordnet departements ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et rettviseende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som de finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Overordnet departement har det overordnede ansvar for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999) alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke beslutningene som treffes av brukere på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999, utøver revisor profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen.

Revisor identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Revisjonshandlinger utformes og gjennomføres for å håndtere slike risikoer, og tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis innhentes som grunnlag for revisors konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Dette skyldes at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner, eller overstyring av intern kontroll.

Revisor gjør også følgende:

- opparbeider en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll
- evaluerer hensiktsmessigheten av regnskapsprinsippene som er brukt, og rimeligheten av tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, herunder tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde

Revisor kommuniserer med ledelsen, og informerer overordnet departement, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Revisor vil også kommunisere om forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, herunder eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Av de forholdene som kommuniseres med ledelsen og som overordnet departement blir informert om, tar revisor standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse regnes som sentrale forhold ved revisjonen. Disse beskrives i så tilfelle under eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom Riksrevisjonen gjennom revisjon av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomføres utvalgte revisjonshandlinger for å kunne gi uttalelse om hvorvidt det er vesentlige brudd på disse.

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi gir en uttalelse med moderat sikkerhet på om vi er kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene i vesentlig grad er i strid med administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnås gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendig.

Basert på revisjon av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene er i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 28.04.2017

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Thorgunn Nordstrand
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur

